

I metai * Kaunas, 1928 m. Sausio-Vasario mėn. * 1 Nr.

Administracija: „Spaudos Fondo" knygynas, Kaunas, Laisvės Alėja 62.
Prenumerata: metams (6 Nr.Nr.) Lt. 7,50, pusei metų Lt. 4,—; ats. Nr. Lt. 1,50.

ĮŽANGOS ŽODIS.

1922 m. pasirodžius dviem sąsiuviniam bibliografijos žurnalo „Knygos", o 1924 m. trečiam jo sąsiuviniui, toliau „Knygoms" virtus vien senosiosios lietuvių bibliografijos leidiniu, likome be organo, kuris galėtų nuolatos einančią bibliografiją rejestruoti ir visuomenę apie knygų naujienas informuoti. Specialus, karo bibliografijos žurnalas „Karo Literatūros Rodyklė", sistematingai per du mėnesiu kartą nuo pradžios 1922 m. prie „Mūsų Žinyno" leidžiamas, negali atstoti bendro bibliografijos žurnalo. Tuo tarpu mūsų knygų produkcija nuolat didėja, visuomenės susidomėjimas lietuvių knygos likimu iš dienos dienon auga, bet trūkumas atatinkamo visuomenės informatoriaus neleidžia mūsų knygai užimti tinkamos mūsų kultūros judėjime vietos. Iš kitos pusės, juo ilgiau užtęsiama tiksli lietuvių knygų produkcijos rejestracija, juo ilgiau nesiimama lietuvių knygos mokslinio tyrinėjimo, juo sunkiau sudaryti pilną lietuvių knygos bibliografiją.

Lietuvių knygų padėtim susirūpinusio Bibliografijos Instituto prie Universiteto iniciatyva ir leidžiamos šios „Bibliografijos Žinios".

Leidėjo „Spaudos Fondo" vardas, duoda garantijos visuomenei, kad „B. Ž." eis reguliariai kas du mėnesiai, kaip jos yra pasižadėjusios. Bibliografijos Instituto dalyvavimas redakcijos darbe duos galimumų patiekti galimai pilną Lietuvos knygų ir kitų spaudinių bibliografiją.

Suderinimas viename darbe dviejų, nors skirtingus, bet artimus uždavinius turinčių įstaigų — mokslo įstaigos — Bibliografijos Instituto, ir koperatyvo knygoms leisti ir platinti „Spaudos

Fondo", savaime rodo, kad ir „Bibliografijos Žinių" tikslas irgi bus dvilypis. Iš vienos pusės, bus duodama tiksli rejestracija visų Lietuvoj ir, kiek bus galima, ir ne Lietuvoj lietuvių kalba leidžiamų spaudinių, pradedant 1928 m; kadangi „Knygoms" nebeeinant susidarė mūsų knygų rejestracijoj spraga 1923—1927 m., tai kiek leis vieta dabar einančių spaudinių sąrašai bus papildomi sąrašais senesnių metų spaudinių. Tačiau tarp vienų ir kitų bus skirtumo, reikšmingo tik bibliografams, bet ne „B. Ž." skaitytojams — senųjų metų sąrašai bus duodami iš seniau pagamintų kortelių, kiek kitais principais surašytų ir per tat ne visiškai atatinkančių teorinės bibliografijos statomus reikalavimus. 1928 m. knygų sąrašai bus papildomi ir sąrašais straipsnių, spausdinamų tuose mūsų žurnaluose, kurie tik bus Redakcijai prieinami. Ši, grynai bibliografinė dalis, bus sudaroma Bibliografijos Institituto priežiūroj, Kariuomenės Bibliotekoriaus majoro A. Ružancovo.

Antram tikslui, lietuvių knygų propagandai Lietuvoje ir už jos ribų, tarnaus: straipsniai įvairiais knygų ir bibliotekų klausimais; trumpos recenzijos, galimai objektyviai informuojančios apie knygas, ir kreipiančios daugiausia dėmesio į teigiamas knygų puses; chronika knygos ir bibliotekų gyvenimo Lietuvoje ir svetur. Ši dalis bus sudaroma tiesioginėj priežiūroj „B. Ž." redaktoriaus Universiteto bibliotekos vedėjo Vaclovo Biržiškos ir Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos skaityklos — bibliotekos vedėjo V. Ruzgo. Nors šioj daly daug sunkiau bus pasiekti visiško objektingumo, tačiau redakcija yra pasiryžusi dėti pastangų, kad ir čionai knygas įvertinant ar duodant informacijas, išlaikyti galimą objektingumą, kadangi redakcijai yra vienodai brangus kiekvienas spausdintas žodis, nežiūrint į tą asmenį, kuris jį spausdina, nežiūrint į autoriaus politinius ar visuomeninius nusistatymus. Bet, savaime, ypatingo dėmesio bus kreipiama į knygas, kurios redakcijos manymu Lietuvos viešam gyvenime galės įgyti ilgalaikę vertę.

Palyginus su „Knygų" padėtimi, „B. Ž." padėtis yra tuom geresnė, kad joms neteks remtis vien tiktai vieno žmogaus darbu, ūpu ir pajėgumu dirbti. Bibliografijos ir bibliotekų darbų adeptų skaičius, nuo „Knygų" laiko vis del to kiek padidėjo ir „Bibliografijos Žiniose" nuolatos pažadėjo dirbti, be jau minėtų asmenų dar jaunieji bibliografijos srity darbininkai, studentai Kisinas ir Merkelis; kviečiami ir visi tie, kas galėtų šį tą naujo ir įdomaus patiekti.

„Bibl. Žiniose" galop bus duodama ir skelbimų pratinti leidėjams tinkamai pastatyti knygų reklamą, tiesti knygai kelius į visuomenę.

Redakcija

Leidinių produkcija Lietuvoje 1919—1925 metais.

(Centrinio Statistikos Biūro duomenys. *)

METAI \ KALBOS	Lietuvių	Lenkų	Vokiečių	Lotynų	Gudų	Žydų	Hebrajų	Esperanto	Rusų	Kitos	Iš viso
A. Neperiodiški leidiniai:											
1919—1920	68	7	3	—	—	14	—	—	5	6	103
1921	122	15	3	—	—	14	—	—	8	18	180
1922	131	12	3	—	—	9	1	—	4	30	190
1923	170	8	3	—	—	20	—	—	6	21	228
1924	299	7	6	1	—	13	—	—	5	15	346
1925	430	11	6	2	—	13	—	—	2	7	471
tame skaičiuje 1925 m.:											
vadovėlių . .	53	3	—	—	—	—	—	—	—	—	62
beletristikos .	48	—	1	—	—	—	—	—	—	—	49
moksliškų . .	91	1	1	—	—	—	—	—	2	—	95
tikybinių. . .	23	4	—	1	—	1	—	—	—	—	29
kitų	209	3	1	1	—	12	—	—	—	7	236
B. Periodiški leidiniai:											
1919.	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	5
1920.	30	3	3	—	1	—	—	—	1	—	38
1921.	42	4	4	—	1	6	—	—	7	-	64
1922.	55	6	4	—	1	7	1	—	8	—	82
1923.	69	5	2	—	1	8	—	1	4	—	90
1924.	78	4	6	—	2	13	—	1	5	—	109
1925.	87	5	6	—	2	12	—	1	4	—	117
tame skaičiuje 1925 m.:											
dienraščių . .	5	1	4	—	-	1	—	—	1	—	12
savaitraščių. .	22	3	2	—	—	7	—	—	1	—	35
dvisavaitinių .	8	1	—	—	1	3	—	—	2	—	15
mėnesinių . .	36	—	—	—	1	—	—	1	—	—	38
kitų	16	—	—	—	—	1	—	—	—	—	17

*) „Lietuvos statistikos metraštis 1924—1926 m.“ Kaunas, 1927. p. 70.

RECENZIJOS.

P. Tarasenka. Priešistorinė Lietuva. Vadovas krašto praeities tyrimo darbams. Kaunas, 1927. „Spaudos Fondo“ leidinys p. 142.

Tai pirmiausia vadovelis mokyklai. Jame duodamas pilnas vaizdas Lietuvos priešistorinio gyvenimo, vaizdas, kuriam piešti paties autoriaus savarankiškai surinkta daugiausia nežinoma ar mažai težinoma medžiaga — sudarė svarbiausią dalį. Kaip vadovėlis mokyklai, jis sudarytas atsižiūrėjus į naujausius pedagogijos reikalavimus — ne tik mokina, bet duoda galimumų mokiniui ir savarankiškai krašto

pažinimo darbą dirbti. Kaip vadovėlis jis gali tik kartais sukelti šiokių tokių abejonių kitam mokytojui, kai jam teks susidurti su tomis dalimis, kurios ne vien tik apie Lietuvą kalba, bet liečia ir žemės atsiradimo ir išsivystymo klausimą, religijos atsiradimą ir tt. Tačiau šioj srityje labai lengva mokytojui ar apleisti vietos, kurios jam atrodo abejotinos, ar papildyti jos ir kitais esamais tų pačių reiškinių aiškinimais.

Tačiau tai ne vien vadovėlis, Tai mūsų laikais, kad ir populiarus, bet visgi pilniausias priešistorinės Lietuvos vaizdas ir su tokiu turi susipažinti kiekvienas mūsų krašto gyventojas — gal pažinęs savo krašto praeitį įpras labiau ją gerbti ir saugoti jos nykstančias liekanas.

Prof. *Augustinas Janulaitis* Vyriausias Lietuvos Tribunolas XVI - XVIII amž. Jo atsiradimas, veikimas ir reikšmė Lietuvos gyvenime. — Liet. Univ. Teisių fakulteto darbai, IV knygos, II tomas. Kaunas, Valstybės spaustuvė. 1927. p. 171.

Tik sukūrus Lietuvos Universiteto Teisių Fakultetą atsirado pas mus ir teisinė literatūra, kurios taip iki šiol stigome. Dabar, be reikalingų studentų ar teisininkų darbui vadovėlių, turime jau kiek ir mokslo literatūros kuri tarp kitako stengiasi nušviesti ir mažai ištirtas Lietuvos teisės istorijos vietas. Šiam, teisininkų draugijos premijuotam darbe, autorius duoda istoriją atsiradimo XVI a. pabaigoj aukščiausio Lietuvos teismo — Lietuvos Tribunolo, plačiai piešia jo organizaciją, nušviečia politinę visuomeninę reikšmę ir likimą jau rusų laikais.

Gale pridėtas ir tekstas L. Tribunolo statuto — gudų ir lenkų kalbomis su paties A. J. vertimu į lietuvių kalbą. Šis vertimas ypatingai įdomus, nes jis verčia kurti tokius lietuvių terminus, kurie dabartinėj rašomojoj kalboj nebevartojami, bet yra reikalingi Lietuvos praeičiai piešti: — kad ir turėjome seniau kiek lietuvių kalba juridinių aktų, bet juose juridiniai terminai nebuvo lietuvinami, tik imami iš lenkų ar gudų kalbų. Šį A. J. naują bandymą reikia tiktai sveikinti.

Knyga skaitytina kiekvienam studentui, kiekvienam istorikui, kiekvienam teisininkui, galop kiekvienam inteligentui, mūsų praeities beveik visai nepažįstančiam.

Беларускі архіу. Том I (XVI-XVII ст.) Менск, 1927. pusl. 267.

Rinkinį išleido gudų kultūros instituto istorijos ir archeologijos sekcija. Medžiagą spaudai paruošė M. Daunar - Zapolski ir D. Daugela. Paskelbti dokumentai (iš Krokuvos, Varšuvos, Leningrado, Maskvos ir Mohylevo archyvų) turi pirmaeilinės reikšmės D. L. kunigaikštijos sociališkai, ekonomiškai bei politiškai istorijai.

Pirmoje rinkinio dalyj įdėti 1548 — 1566 metų dokumentai. Jie liečia Kunigaikštijos centrinių įstaigų veikimą.

Antroje dalyj išspausdintas Zigmanto Augusto susirašinėjimas su Eustachiju Valavičiu ir Jonu Katkevičiu. Ši korespondencija duoda daug naujo 1566 metų seimo (Lietuvių Brastoj) istorijai.

Trečia dalis paskirta įvairiems 1562—1697 metų dokumentams

apie miestų teises, jų apsaugą, prekybą. Visi dokumentai liečia Rytų Gudijos, t. y. Mohylevo krašto praeities.

Pagaliau, ketvirtos dalies dokumentai apibūdino D. L. Kunigaikštijos finansinę politiką.

Gaila tiktai, kad leidėjai nepasitenkino vien archyvinės nespausdintos medžiagos išspausdinimu, bet davė ir dokumentų, jau senai išspausdintų. Ne viskas išspausdinta originaline dokumentų kalba — yra ir vertimų.

(P. Ruseckas). „Knygnešys“ 1864—1904 II. Kaunas, 1928 m. (1927) „Spaudos Fondo“ leidinys. „Varpo“ spaustuvė p. 320.

Šis antrasis „Knygnešio“ tomas taip pat rūpestingai paruoštas, kaip ir pirmasis. Kelios dešimtys knygnešių ar šiaip inteligentų — spaudos draudimo laiko veikėjų — gyvais vaizdais dalijasi su skaitytojais atsiminimais iš lietuvių senesnių kovų ar vargų. Gal būt, rašydami atsiminimus, praėjus kelioms dešimtims metų nuo aprašomų įvykių, jie vaizduoja juos ne visai taip kaip ištikrųjų buvo, bet „Knygnešys“ ne dokumentų rinkinys— tai graži beletristika, beletristika su fabula, daug įdomesnė už visą dabartinę lietuvių beletristiką. — Tarp visų tų knygnešių ypatingai traukia skaitytojų akį knygnešių karalius Jurgis Bielinis — asmuo, kurio vieno gyvenimas duotų temos dideliam romanui. Geistina būtų, kad redaktorius trečiam tome pasistengtų surinkti daugiau faktiškos, dokumentališkos medžiagos.

— Spaudos laisvės ir Amerikos Lietuvių organizuotės sukaktuvės. „Žvaigždės“ spauda Philadelphia Pa. (A. Milukas ir C⁰ b. m. [1927] p. 468.

Šioj plačioj knygoj kun. A. Milukas dideliu rūpestingumu surinko iš įvairių Lietuvos ir Amerikos l-čių ir žurnalų visą svarbiausią medžiagą, kuri per keletą paskutinių metų buvo spausdinta spaudos uždraudimo klausimu. Tai savotiška spaudos uždraudimo laiko istorijos chrestomatija, gausiai iliustruota, gražiai išleista ir paties redaktoriaus atsiminimais ir archyvine medžiaga papildyta. Kiekvienam, kas domisi mūsų netolima praeitim, tai parankinė knyga. Ji turėtų paraginti rašyti atsiminimus iš to laiko ir žmones tų visuomeninių krypčių, kurios čia nepilnai, del medžiagos trūkumo, nušviestos.

— Apie kun. Adomą Grinevičių. Philadelphia Pa. „Žvaigždės“ spauda 1926 m. p. 31.

Didesnę knygutės, atmuštos iš „Žvaigždės“, dalį sudaro paties kun. Adomo Grinevičiaus atsiminimai iš spaudos uždraudimo laikų apie knygų platintojus ir platinimą. Jie sudarys gražų papildymą P. Rusecko „Knygnešiui“, nes kun. Grinevičius savo laiku buvo vienu uoliausių Suvalkijos švietėju, kun. A. Sederavičiaus darbo paveldėtoju. Knygutė pakartota ir kun. Miluko „Spaudos laisvės sukaktuvėse“.

M. Biržiška. Iš Adomo Mickevičiaus raštų. II paveiksluotas leidimas. „Vairo“ bendrovės leidinys. Kaunas, 1927 (Š. Neimano spaustuvė) p. 287.

Šis antrasis leidimas skiriasi nuo pirmojo, 1919 m. Vilniuje išleisto, pašalinimu lenkiškųjų

Mickevičiaus tekstų, papildymu lietuviškų tekstų plačiomis ištraukomis iš pono Tado (Šakenio ir Valaičio vertimų) ir gausiomis iliustracijomis. Jis neabejotinai paragins ir platesnę visuomenę, ne tik jaunuomenę, lenkiškai neskaitančią, giliau įsiskaityti į tą garsiausiąjį ir didžiausiąjį Lietuvos poetą, taip mums artimą ir savo kūryba ir savo nuotaika.

275 pusl. duota facsimilė iš autentiško Mickevičiaus *lietuviško* teksto, kurio suradimas davė galimumų teigiamai išspręsti ir klausimą, ar Mickevičius mokėjo lietuviškai.

(Jurgis Gerullis). — Senieji Lietuvių skaitymai. Kaunas, 1927 (A. Pries'o spaustuvė Leipzige) I dalis. Tekstas su įvadais p. 311.

Prof. Volterio savo laiku išleistai „Lietuvių chrestomatijos" leidimui pasibaigus, neturėjome senosios lietuvių raštų chrestomatijos, kuri galėtų padėti mokslo darbą dirbti lietuvių literatūros ir kalbos srityje. Tą spragą užkišo prof. Gerullio sudaryta knyga, kuri yra be to ir daug platesnė už anąją Volterio nes įvedė ir daug senųjų lietuviškų tekstų, anais laikais dar nežinomų. Papildo chrestomatiją trumpi įvadai apie atskirus autorius ir jų raštus. Pirma chrestomatijos dalis apima laiką iki XVII amžiaus pabaigos. Knyga gražiai išleista ir perredaguota, papuošta daugelio senųjų lietuvių knygų titulinių lapų nuotraukomis.

Tačiau ji tinka tiktai mokslo darbui ir aukštosios mokyklos mokymo darbui. Aukštesniosios mokyklos reikalavimams ji taikoma nebuvo—jai paruošta nauja prof. Mykolo Biržiškos chrestomatija.

Pulkininkas leitenantas *R. Burokas.* Vadovėlis kariuomenės bibliotekoms tvarkyti. Vyr. štabo Karo Mokslo Valdybos leidinys. Kaunas, 1927 m. Valstybės spaustuvė p. 56.

Be *Ladevigo* „Mažojo knygyno", jau 1924 metais „Kultūros" išleisto, neturėjome lietuvių kalba kitų nei vertimų, nei originalių bibliotekoms tvarkyti vadovėlių. Šiuo atžvilgiu ypatingai sveikintiną naujenybę davė mums pulk. Burokas. Nors vadovėlį jis skyrė kariuomenės bibliotekoms, tačiau išskyrus tik specialinę karo knygų klasifikaciją, turinčią specialinę reikšmę (p. 15—22), visa knygutė yra gražiausias vadovėlis kiekvienai nedidelei bibliotekai, privatinei ar visuomeninei. Tai yra tikras bibliotekininkų elementorius, kuriuo jie turėtų pradėti savo specialų darbą.

Nors kitais bibliotekų tvarkymo klausimais yra įvairių nuomonių ir gal ne kiekvienas ras praktiniais visus šio vadovėlio nurodymus, tačiau būtų pageidaujama, kad bibliotekininkų praktikų jie būtų keičiami tiktai tuomet, kai jie ilgiau pasidarbuos ir giliau pažins tuo klausimu literatūrą, kurios nemaža nurodyta ir vadovėlio pabaigoj.

Gal vienintelis šio vadovėlio trūkumas — tai beveik visiškas paniekinimas literatūros sąraše vokiečių ir bendrai Vakarų Europos literatūros, kuri yra daug rimtesnė už rusų ar lenkų—bent pagrindinis Graeselio veikalas neturėjo būti apleistas.

Memuarų literatūra.

Del trūkumo gausesnės arkyvinės medžiagos spaudos uždraudimo laikams nušviesti ypatingos reikšmės turi įvairūs atsiminimai. Jų nemaža iki šiol paskelbta įvairiuose laikraščiuose ir žurnaluose. Nemaža jų įdėta į „Knygnešį", kun. Miluko leidimus — „Spaudos laisvės sukaktuvės" ir 40 m. „Aušros" sukaktuvės, į V. Kudirkos ir K. Griniaus „Varpą", į kun. Tumo knygeles iš lietuvių spaudos uždraudimo laikų. Tačiau atskiromis knygomis jų pasirodė nedaug. V. Pietario atsiminimų knygos 1905 m. dr. Basanavičiaus išleista ir A. Rucevičiaus „Sunkiaisiais laikais" (1920 met.), keletas knygučių Fr. Mašioto — štai, berods, ir viskas. Tiktai paskutiniais metais susilaukėm kelių naujų didelės vertės knygų—memuarų.

1926 m. kun. Tumo redakcijoj išspausdinta Liudvikos *Didžiulienės — Žmonos* „Ką aš beatmenu". Duota daugybė ir nežinomų faktų ir daug medžiagos spaudos uždraudimo laiko ūpui ir darbams nušviesti. Gabrielės *Petkevičaitės* „Iš mūsų vargų ir kovų", (1927 m.) — parašyta Palangos spektaklio 25 metų sukaktuvėms, bet išleista kiek vėliau, ne vien tik nuodugniai aprašo to istorinio mūsų visuomeniam ir kultūriniam judėjime spektaklio, bet duoda ir gražias charakteristikas tų laikų veikėjų ir darbų. Tos pačios autorės „Karo meto dienoraštis" 1926 m. (1927) jau kalba apie daug artimesnį mums laikotarpį, kuriam nušviesti nemaža medžiagos paskelbta „Karo Archyvo" keturiuose tomuose. J. Šliupas davė pirmąją dalį savo atsiminimų—„Jaunatvė" (1927). Atsiminimus baigia pirmais metais atvykus į Ameriką. Čia tai jau ne tik atsiminimai, bet didelės svarbos istorijos dokumentas, nes paties autoriaus veikimas taip jau mūsų istorija. Be galo svarbi tos knygutės savybė—rūpestingas, atsiminimus rašant, atsirėmimas tų laikų literatūra, kas leidžia autoriui nedaryti klaidų pasitaikančių rašant vien iš atminties. Gaila tiktai, kad autorius rašydamas ir į savo metriką nepažiūrėjo—būtų ir čia, savo gimimo metus ir dieną nustatydamas, išvengęs prieštaravimų.

Susilaukėm 1927 metais ir pirmųjų memuarų Lietuvos darbininkų judėjimui nušviesti. Tai K. Bielinio „Del ateities" pirmoji dalis. Šioj, tiesa, jis Lietuvą tik palietė, nes daugiausia pavedė vietos, pirmam savo gyvenimo laikotarpiui—Rygos lietuvių darbininkų tarpe.

P. Šinkūnas—Lietuvos geografija vidurinei mokyklai bei namų mokslui. „Sakalo" b-vės leidinys. Kaunas 1927 m. („Ryto" s-vė Klaipėdoje) p. 275

Tai tikras papuošimas mūsų mokykloms tiekiamos literatūros, ypatingai gi geografijos literatūros. M. Biržiškai paruošus, tik mūsų aukštesnei mokyklai susikūrus, pirmąją dalį medžiagos „Lietuvos Geografijai", kuri visiškai atstoti vadovėlio negalėjo, mokykla faktinai neturėjo užtenkamai pilno ir pedagogiškai rimtai sudaryto Lietuvos geografijos vadovėlio,jei nekalbėti, žinoma, apie A. Klimo „Lietuvos geografiją", tikrą geografinį nesusipratimą. Dabar P. Šinkūnas ilgam laikui šią spragą užkišo ir užkišo garbingai, nes

taip rimtai ir įdomiai parašytų vadovėlių pas mus beveik visai nepasitaiko. Čia ne tik mokinys, bet ir kiekvienas Lietuvos gyventojas gaus tikrą vaizdą Lietuvos geografijos. Daugybė labai gražiai spaustuvės atliktų iliustracijų, braižinių, žemėlapių tekste iliustruoja beveik kiekvieną mintį, kiekvieną posakį.

Kai kurios, matyt, atsitiktinai patekusios klaidos, be abejo, bus pašalintos kituose leidiniuose, kurių greičiausia nemaža šis vadovėlis susilauks. Čia nurodysiu tiktai į vieną lapsus'ą p. 177: Antanas Baranauskas negalėjo būti Vilniaus universiteto mokiniu kad ir del to, jog gimė per keturius metus universitetą uždarius.

Akiras. Lietuvos miestai ir miesteliai. 1 Nr. Vyžuonos. Kaunas, 1927 m., p. 30+2.

Ta nedidele knygute norima lyg ir pradėti naują, mūsų dabarčiai ir praeičiai nušviesti taip svarbų darbą — duoti Lietuvos miestų ir miestelių monografijų. Būdamas pirmas tokios rūšies darbas, jis yra sveikintinas. Tačiau darbo atlikimas sukelia rimtų abejonių. Nenušviesta tinkamai nei praeitis, nei dabartis. Nors matyt aiškaus noro paliesti ir praeities faktus, bet neparodyta pastangų pilnam praeities vaizdui duoti, — autorius, matyt, nesugebėjo sudaryti aiškaus plano praeities faktams rinkti. Čia įdomiausias jo paduotas ir ištisai išspausdintas iki šiol nežinomas lietuviškas atsišaukimas 1863 m. XI 5.

Taip pat labai nepakankamas dabarties vaizdas. Bet „ut desint vires, tamen est laudanda voluntes". Tiktai turėčiau pabrėžti, kad autorius visai be reikalo reiškia man padėką už naudingus patarimus ir „nurodymus",—duoti tai aš jam jų daviau, bet labai jau kukliai jis tais nurodymais pasinaudojo. *Vacl Biržiška.*

KNYGŲ BIBLIOGRAFIJA.

(Visos pažymėtos knygos galima gauti „Spaudos Fondo" knygyne).

0. BENDRO TURINIO VEIKALAI.

Kalendarzyk kieszonkowy na rok 1928. Kaunas, „Omega", sp. „Prima". 1928. 32 p. (9×6).
059 1928.1

Marijampolės kalendorius 1928 metams. Kaunas — Marijampolė, „Dirva", [„Dirvos" sp. Marijampolėj]². [1928]². 112 p. (17×12). Lt. 0,40.
059 1928.2

Adresų knyga Kaunas 1927. Kaunas, „Raidės" sp. 1927. 253+XXXIII p. Lt. 6,00.
058. *1927.1

„Aukuro" knygyno knygų katalogas Nr. 1. 1928 m. Šiauliai, „Aukuro" knygynas, „Titnago" sp. [1927]. 8 p.
017.4 1927.2

„Aušros" knygynas Kaune 1918—1927 m. Kaunas, „Varpo" sp. [1927]. 4 p.
017.4 1926.7

Biržų kalendorius 1928. [Biržai], Biržų žemės ūkio draugija, Biržų sp. [1927]. [8] skelb. p., 118 p., [2] skelb. su 5 iliustr. (24×16). Lt. 1,30
059 1927.4

BUROKAS, R. pulkininkas leitenantas.
Vadovėlis kariuomenės bibliotekoms tvarkyti. Kaunas, Vyriausiojo štabo karo mokslo valdyba, Valstybės sp. 1927.
56 p. (16×12).
Bibliografija: Centralinėje kariuomenės bibliotekoje esamos knygos apie bibliotekas. 54—56 p. 51 veik.)
02 1927.5

„Dirvos" b-vės knygoms leisti knygų katalogas. Kaunas — Mariampolė, „Dirvos" sp. Mariampolėje. 1927. XVI + 116 p.
17.4 1927.6

Kariuomenės leidinių katalogas 3 nr. 1918 — 1927 metai. Kaunas, Vyriausiojo štabo karo mokslo valdyba. Valstybės sp. 1927. 23 p. (17×12).
Pastaba: 240 veik. iš karo mokslų srities.
17.4 1927.7

Koperacijos s-gos „Spaudos Fondo" knygyno papildomasis 1926—27 knygų katalogas.
Kaunas, „Spaudos Fondas", A. Bako sp. 1927.
32 p. (16×10).
017.4 *1927.8

Lietuvos kraštotyros draugijos įstatai. Kaunas, „Varpo" sp. 1927. 6 p.
06 1927.9

Linksmas „Spaktyvos" kalendorius 1928 metams. Pirmieji metai. Kaunas, „Spaktyva", Kuznickio ir Beileso sp. [1927].
80 p. (23×15).
059 1927.10

MINISTÈRE DES AFFAIRES ETRANGERES.
Liste du corps diplomatique accrédité à Kaunas avec annexe contenant la liste des consuls généraux, consuls et vice - consuls en Lithuanie. [Kaunas]. Valstybės sp. 1927. Novembre. 16 p. (24×17).
083 1927.11

Mūsų kišeninis kalendorius 1928. Penktieji metai. Kaunas „Raidės" sp. [1927]. 32 p. (10×7).
059 1927.12

Tretininkų kalendorius 1928 metams. Dešimti metai. Sustatė T. Franciškus Bizauskas. Kaunas, „Šviesos" sp. 1927. 32 p. (23×16). Lt. 0,50.
Pastaba: turinys — viršelyje.
059 1927.13

1. FILOSOFIJA.

DINEIKA, KAROLIS.
Svaiginimosi priežastys. Kaunas, Lietuvos katalikų blaivybės draugija, „Vilniaus" sp. 1927, 16 p. (Lietuvos katalikų blaivybės draugijos leidinys Nr. 47 Paskaitų knygynas 1 Nr.).
178.1 1927.14

PLATONAS.
Sokrato apologija. Kritonas. Vertė Račkauskas, M. Kaunas, „Vairas", [A. Bako sp.] 1927. 70 p. Lt. 3,00:
14 1927.15

SPENCER'IS HERBERTAS.
Proto, doros ir kūno auklėjimas. Verte Kasakaitis, Antanas. Kaunas 1927. Švietimo min. knygų leidimo komisija, „Ryto" sp. Klaipėdoje, 167 p. (Knygų leidimo komisijos leidinys 150 nr.). Lt. 5,00.
131 *1927.16

VABALAS - GUDAITIS, JONAS.

Patobulintas psichologinės reakcijos metodas žmogaus darbingumui tirti. Kaunas, Valstybės sp. 1927. 91 p. (Humanitarinių mokslų fakulteto raštai III t. 1 sąs.) Lt. 4,00.

131 *1927.17

2. TIKYBA.

Kauno bažnyčiose laikytinų šv. rekolekcijų sąrašas 1928 m. Kaunas, Arkikatedros bazilikos vikarų kolegija, „Šviesos" sp. 1928. 8 p. (12×9), (Kauno arkikatedros bazilikos vikarų kolegijos leidinys Nr. 9).

25 1928.3

Šventoji šeimyna. Kaunas, Arkikatedros bazilikos vikarų kolegija, „Šviesos" sp. 1928. 16 p. (15×10). Kauno arkikatedros bazilikos vikarų kolegijos leidinys 8 nr.).

23 1928.4

ALLO, E. B. prof.

Graikų - romėnų dievai — gelbėtojai. Sulietuvino prof. Č ė s n y s, B. Kaunas, [„Šviesos" sp.] 1927. 70.—91. p. (Atspausdinta iš žurnalo „Soter" 1926 m.)

21 1927.18

DAMBRAUSKAS, A. prel. Šv. Kazimiero dr-jos pirmininkas.

Tikėjimo paslaptis. Kaunas, „Šviesos sp. 1927. 34 p. (16×12). (Religija ir kultūra Nr. 9). Lt. 0,30.

P a s t a b a: be titulo lapo, aprašyta iš viršelio.

21 1927.19

DAMBRAUSKAS, A. pr. Šv. Kazimiero dr-jos pirmininkas.

Trumpos Viešpaties maldos ir Angelo pasveikinimo išaiškinimas. Kaunas, „Šviesos" sp. 1927. (Religija ir kultūra Nr. 8). Lt. 0,30.

243 1927.20

Ištisų metų šventųjų gyvenimai. Antras papildytas leidimas. I dalis. Sausio, vasario, kovo, balandžio mėn. Kaunas. Šv. Kazimiero draugija, [„Šviesos" sp.] 1927. 302 p. (Šv. Kazimiero draugijos leidinys Nr. 425).

276 1927.21

Ištisų metų šventųjų gyvenimas. Antras papildytas leidimas. II dalis. Gegužės, birželio, liepos, rugpiūčio mėn. Kaunas, Šv. Kazimiero draugija, „Šviesos" sp. 1927. 304 p. (17×12). Šv. Kazimiero draugijos leidinys. Nr. 434):

276 1927.22

MALIAUSKAS, A. kun. dr.

Teisybės keliais. Kaunas, Šv. Kazimiero draugija, 1927. 32 p. (Šv. Kazimiero draugijos leidinys Nr. 428, Religija ir kultūra Nr. 4). Lt. 0,30.

21 1927.23

3. SOCIALŪS MOKSLAI.

Atsiskaitomoji knygelė. Kaunas, Lietuvos koperacijos bankas, „Varpo" sp. [1928]. 47 p. (17×11).

P a s t a b a: viršelyje parašas „Vienybėje galybė".

334.2 1928.5

Centralinė Lietuvos pieno perdirbimo bendrovių sąjunga. Įstatai. [Kaunas][2], „Raidės" sp. [1928][3], 30 p. (16×11).

334,6 1928.6

ČEPINSKAS, V. prof.

Demokratija. bolševizmas ir fašizmas. Šiauliai, Švietimo-kultūros draugija. 1928. 48 p. (15×12). (Pigioji biblioteka Nr. 4), Lt. 1,00.

P a s t a b a: be titulo lapo, aprašyta iš viršelio.

329 1928.7

Indėlių knygelė. Kaunas, Lietuvos koperacijos bankas. „Varpo“ sp. [1928][3]. 24 p. (18×11).
Pastaba: viršelyje „Vienybė-galybė“.
334.2 1928.8

JUŠKYTĖ, JADVIGA.
Lakštingala ir Radasta. Lizdeika. Kęstučio laidotuvės. Jasinskis. Švedai Vilniuje. Iš Vilniaus legendų ir padavinių, surinktų Dr. Vlado Zagorskio iš senų kronikų. Kaunas, „Varpo“ sp. [1928][3]. 40 p. (15×11).
Pastaba: viršelyje J. Juškytė. Iš Vilniaus legendų ir padavimų.
398.2 1928.9

KOLODNAS, Z.
Butų nuomos miestuose įstatymas su vyriausiojo tribunolo to įstatymo aiškinimais. Spaudai paruošė Z. Kolodnas vyr. tribunolo sekretoriaus padėjėjas. Prakalbą parašė pris. adv. Z. Toliušis. Kaunas. „Varpo“ sp. 1928. 18 p. (17×11). Lt. 2,00.
347 1928.10

L[ietuvos] U[niversiteto] humanitarinių mokslų fakulteto 1928 metų pavasario semestro paskaitos. Kaunas, Lietuvos universiteto humanitarinių mokslų fakultetas, „Varpo“ sp. 1928. 20 p. (24×16).
378.1 1928.11

Pieno perdirbimo bendrovės įstatai. [Kaunas][2], „Raidės“ sp., [1928][3]. 16 p. (17×11).
334,6 1928.12

Prekybos ir miškų prekybos savitarpio kredito draugijos įstatai. [Kaunas, A. Bako sp.][1]. [1928][3]. (16×10).
332.7 1928.13

RÖMER'IS, MYKOLAS ord. prof.
Administracinis teismas, Kaunas, Lietuvos universiteto teisių fakultetas, Valstybės sp. 1928. XII, 359 p. (25×17). (Lietuvos universiteto teisių fakulteto darbai. IV tomas. 2 knygos). Bibliografija; „Literatūra“ X—XII p. (59 veik.).
Pastaba: viršelis ir titulo lapas lietuvių ir prancūzų kalbomis.
35 1928.14

Teisininkų kalendorius. 1928 metams. Tretieji metai. Sutaisė Z. Toliušis. Kaunas, Lietuvos teisininkų draugija, „Varpo“ sp. [1928]. 323 p. (16×11). Lt. 10.00. Bibliografij'a: „Naujos knygos iš teisės srities“ (39 veik.) 269—271 p.
34(059) 1928.15

ŽILIUS, JONAS JONILA.
Palemonas ir jo padermė. Padavimus surinko ir paaiškino Jonas Jonila Žilius. Klaipėda, „Ryto“ sp. 1928.68 p. (25×19). (Istoriškai - mitiški padavimai. I, knyga). Lt. 3,50.
398.22 1928.16

AKELAITIS, V. Kauno apygardos darbo inspektorius.
Įstatymai darbo srityje Lietuvoje. Kaunas, [‚Raidės“ sp.] 1927. 128 p.
331 *1927.24

BYTAUTAS, P. pulkininkas.
Artilerijos vadovėlis. Skiriamas pėstininkų, kavalerijos ir inžinerijos karininkams. Antroji knyga. Artilerijos techniškoji dalis. Kaunas, Vyriausiojo štabo karo mokslo valdyba, Valstybės sp. 1927. 152 p.
358 1927.25

DINEIKOS, P. ir K.
Fiziško lavinimo vadovėlis, pradžios mokyklai. I dalis. Metodika ir žaidimai. Kaunas, autoriai, „Vilniaus“ sp. 1927. 156 p. (Autorių leidinys Nr. 1).
371.73 1927.26

EPŠTEINAS, Z. dr.
Privalomas socialis darbininkų draudimas. Pirmoji dalis. Privalomasis draudimas ligoje. Ligonių kasos. Kaunas. „Naujosios Gadynės" b-vė, „Raidės" sp. 1927. 50 p. Lt. 0,75.
331 1927.27

GRUODIS, D.
Lietuvos eksportas ir importas. Kaunas, autorius, Bako sp. 1927. 72 p.
382 1927.28

JANULAITIS, AUGUSTINAS prof.
Imperijos Rūmų Teismas (Reichskammergericht). (1495 — 1806 m.) Teisės istorijos piešinys. Kaunas, Teisių fakultetas, Valstybės sp. 1927. 82,1 p. (Lietuvos universiteto teisių fakulteto darbai, III tomas. II knygos).
34 *1927.29

JANULAITIS, AUGUSTINAS.
Vyriausiasis Lietuvos Tribunolas XVI—XVIII. Kaunas, Teisių fakultetas, Valstybės sp. 1927. 171 p. (Lietuvos universiteto teisių fakulteto darbai, II tomas. IV knygos).
34 *1927.30

JURGELEVIČIUS, PETRAS.
Skautystė. Vadovėlis jaunuomenei auklėti pagal gen. R. Baden-Powell'io sistemą. Kaunas„ „Aušros" knygynas, „Varpo" sp. 1927. 271, VII p. Lt. 7;00.
371 *1927.31

JURGELEVIČIUS, P.
Skautų tarnavimas tėvynei. Kaunas, Valstybės sp. 1927. 31 p.
371 *1927.32

Kaip taisoma konstitucija. Kaunas, Valstybės sp. 1927. 23 p.
342.8 1927.33

Kalinių globos draugijos įstatai. Kaunas, „Raidės" sp. [1927]. 16 p.
362 1927.34

Komunistų veikimas Lietuvoje ligi 1926 m. gruodžio 17 d. [Kaunas, Valstybės sp. 1927] 32 p.
329 1927.35

Koperacijos sąjungos „Spaudos Fondo" 1926 m. apyskaita. Kaunas, „Spaudos Fondas", „Raidės" sp. 1927. 32 p.
334 *1927.36

LANSKORONSKIS pulk. leit.
Kariuomenės organizacijos bruožai. Kaunas, Vyriausiojo štabo karo mokslo valdyba, Valstybės sp. 1927. 82 p.
355 1927.37

Lietuvių tautininkų organizacijos įstatai ir programa. Kaunas, „Švyturio" sp. 1927. 16 p.
329 1927.38

Lietuvių tautininkų sąjungos įstatai ir programa. Kaunas, „Švyturio" sp. 1927. 16 p. Lt. 0,20.
329 1927.39

Lietuvių tautiško jaunimo sąjungos „Jaunoji Lietuva" įstatai. Kaunas, „Švyturio" sp. 1927. 16 p.
369 1927.40

Lietuvos statistikos metraštis 1924—1926 m. Pirmoji laida. Kaunas, Centralinis statistikos biūras, Valstybės sp. (dalis spausdinta „Ryto" sp. Klaipėdoje). 1927. IX, 338, LXV, 167 p. Lt. 15,00.
31(058) 1927.41

Lietuvos universitetas, 1922. II. 16—1927. II. 16. Pirmųjų penkerių veikimo metų apyskaita. Kaunas, Lietuvos universitetas. Valstybės sp. 1927, 370 p. 1.200 egz. Lt. 10,00.
378.1 1927.42

Lietuvos universitetas. 1927 metų pavasario semestro paskaitų apžvalga. VII leidinys. Kaunas, Lietuvos universitetas, Valstybės sp. 1927. 64 p.
375 1927.43

MAČERNIS mokytojas.
Tėvų ir jaunimo dabartiniai rūpesniai. Liaudies švietimo klausimu. Telšiai, Savičo ir Sumkauskio sp. Šiauliuose. 1927. 96 p. (17×12). Lt. 0,75.
P a s t a b a: turinys viršelyje,
372 1927.44

MAKRATAS, MATAS.
Anekdotai. Anekdotų rinkinys. Kaunas, „Raidės" sp. 1927. 48 p. (16×12). Lt. 1,50.
P a s t a b a: viršelį iš spaustuvės ženklų padarė S t e p o n a v i č i u s, J. J.
398,23 1927.45

ŠALČIUS, PETRAS.
Visuomenės ūkio teorijos. Kaunas, „Raidės" sp. 1927. 171.4 p. Lt. 9.00.
33 *1927.46

4. KALBOTYRA.

BIRŽIŠKA, MYKOLAS.
Rinktiniai mūsų senovės raštai. Medžiaga lietuvių raštijos mokslui aukštesniosiose mokyklose. Kaunas, Švietimo ministerijos knygų leidimo komisija, „Ryto" sp. Klaipėdoj. 1927 [?] [1928][3]. 254 p. su 12 iliustr. Lt. 4,50.
41.8 *1928.17

MEŠKAUSKAS, FR.
Lietuvių rašomosios kalbos vadovėlis. II dalis. Kaunas, „Šviesos" sp. 1928. 36 p. (23×17). Lt. 2,00.
P a s t a b a: „Turinys" viršelyje.
41.5 1928.18

DURYS, M.
Lietuvių kalbos sintaksė vidurinei mokyklai. Kaunas, „Vilniaus" sp. 1927. 100 p. Lt. 4,00.
4—5 *1927.47

GERULLIS, JURGIS.
Senieji lietuvių skaitymai. I dalis. Tekstai su įvadais. Kaunas, Lietuvos universitetas, A. Pries'o sp. Leipcige. 1927. 311 p. Lt. 5,00.
4—87 *1927.48

MURKA, J.
Mažasis lietuvių kalbos vadovėlis. Pirmasis raštas. Pradžios mokyklos I skyriui mokiniams vadovėlis. Šiauliai, „Titnago" sp. 1927. 64 p. Lt. 2,00.
4—8 *1927.49

5. MATEMATIKOS IR GAMTOS MOKSLAI.

Lietuvos matematikos ir fizikos mokytojų konferencija 1928 met. sausio m. 3—5 d. Kaunas, „Varpo" sp. [1928]. 4 p. (25×17).
5(063) 1928.19

BARONAS, J.
Botanikos darbeliai skiriami augalų gyvenimui tirti. Kaunas — Marijampolė, „Dirvos" sp. Marijampolėje. 1927. 79 p. su iliustr. (21×14). Lt. 2,50.
58 1927.50

PAULIUKONIS, VL. inž.
Penkiųženklių logaritmų knyga, sudaryta ir perspausdinta iš G. Prževalskio ir D. Artemjevo logaritmų lentelių. Kaunas, „Dirva", „Dirvos" sp. Marijampolėje. 1927. 144 p. Lt. 5,00.
51 **1927.51**

POKROVSKI, K. prof.
Kosmografijos vadovėlis. Su papildomuoju skyriumi „kosmografijos pratimai", su žvaigždėlapiu ir 190 piešiniais. Iš rusų kalbos vertė V-la, V. Kaunas - Mariampolė, „Dirva". 1927. 184 p.
52 1927.52

SLEŽEVIČIUS, K. doc.
Geofizikos programa. [Kaunas, „Varpo" sp. 1927]. 4 p.
52.52 1927.53

ŠAKENIS, K. inž.
Fizika. III dalis. Šviesa. Garsas. Elektromagnetinės bangos. Darbas ir energija. 3 peržiūrėtas ir papildytas leidimas. Kaunas, „Dirva", „Dirvos" sp. Marijampolėje. 1927. 239 p.
53 1927.54

TROJANOVSKIS, J.
Gamta ir jos reikšmimai. II dalis. Augalai. II leidimas. Iš rusų kalbos vertė J. T. Šiauliai, „Titnago" sp. [1927]. 68 p.
58 1927.55

6. PRITAIKOMIEJI MOKSLAI.

Elektros žinios. Vienkartinis leidinys skiriamas supažindinti su naujausiais elektrotechnikos pasiekimais, pritaikant juos praktikos gyvenimui. Kaunas, N. Gecevičius, S. Neimano sp. 1928, 16 p. (24×17). Išl. 10.000 egz.
628,9 1928.20

GARSZYŃSKI, W.
Nasienna koniczyna biała, jako wielki dobrodziej naszego rolnika. Kaunas, „Prima" sp. 1928. 24 p. (24×16).
P a s t a b a: be titulo lapo, aprašyta iš viršelio.
63.33 1928,21

Kauno miesto ir priemiesčių privalomieji nutarimai. Kaunas, Kauno miesto valdyba, „Raidės" sp. 1928. 30 pusl. (16×11). (Kauno miesto valdybos leidinys Nr. 3). Lt. 1,00.
P a s t a b a: įdėtas „Susisiekimui tvarkyti Kauno miesto ribose privalomasis nutarimas Nr. 368a" ir „Centralinės autobusų stoties Kaune taisyklės".
619.11 1928.22

Pažymėjimas Nr. ... Kaunas, [Kauno miesto valdyba][2], „Varpo" sp. [1928][3]. 30 p. (17×11).
P a s t a b a: atspausdinta iš „Kauno miesto ir priemiesčių gyventojams privalomųjų nutarimų".
629.11 1928.23

Taksa lengviesiems vežikams priimta Kauno miesto valdybos 4. III. 23. [?] [23. III. 4]. Kaunas, F. Sakalauskienės ir G. Lano sp. [1928][2], 16 p. (12×9).
P a s t a b a: įygiagrečiai su lietuvių lenkiškas ir žydiškas tekstai.
629.11 1928.24

1928 metams Pieno Lašo draugijos informacijų kalendorius. Kaunas, Pieno lašo draugija, „Varpo" sp. 1928. 20 skelb., 80, 4 skelb. p., (24×16). (Pieno Lašo draugijos leidinys Nr. 6). Lt. 1,00.
613.95(059) 1928.25

BRAŠIŠKIS, ST.
Kaip pačiam pasidirbti radio imtuvą. [I sąsiuvinys]. Šiauliai, „Titnago“ sp. 1927. 48 p. Lt. 2,00.
654.25 *1927.56

BRAŠIŠKIS, ST.
Kaip pačiam pasidirbti radio imtuvą. II sąsiuvinys. Šiauliai, „Titnago“ sp. 1927. 49.—88 p. Lt. 2,00.
654.25 *1927.57

GRYBAUSKAS, K. prov. vyr. Lietuvos universiteto laborantas.
Vaistingieji Lietuvos laukų augalai ir jų pritaikymas. I dalis. Kaunas, St. Neimantas ir Pr. Šulaitis. „Raidės“ sp. 1927. (27×16). 160 p. su 77 piešiniais. Lt. 5,00.
Bibliografija: „Literatūra“ 5—7 pusl. (29 veik.).
P a s t a b a: 3. pusl. prof. K. Regelio prakalba.
63.34 *1927.58

KENSTAVIČIUS, L. gyd.
Del kelio sąnario tuberkuliozės konservatiško ir operatiško gydymo. Kaunas, „Varpo“ sp. 1927. 83 p. (23×15). (Iš Liet. Universiteto medicinos fakulteto chirurgijos klinikos. Vedėjas pirmiau prof. J. Boit'as, dabar prof. A. Hagentor'n'as). B i b l i o g r a f i j a: 75.—81. p. Literatūra (140 veik.).
P a s t a b a: viršelyj—(Atspausdinta iš „Medicinos“ 1927 m. Nr. 8—12).
616.995 1927.59

KOLUPAILA, STEPONAS, inž.
Hidrometriniai darbai Lietuvoje. Kaunas, Valstybės sp. 1927. 32 p. Lt. 1,00.
626 *1927.60

Lietuvos geležinkelių 1924 metų darbuotės apyskaita. Kaunas, Valstybės sp. 1927. 254, II p.
656.2 1927.61

Lietuvos geležinkelių 1925 metų darbuotės apyskaita. Kaunas, Susisiekimo ministerija, Valstybės sp. 1927. 320 p.
656.2 1927.62

OŽELIS, K. D-ras, D-ro Jono Basanavičiaus vardo karo ligoninė
Vyrų uretros ir sėklos tekamųjų latakų susiaurėjimai.
Kaunas, Valstybės sp. 1927.
92 p. (26×18). B i b l i o g r a f i j a: „Literatūra“ 88.—91. p. (105 veik.).
P a s t a b a: 87 p. „Auszug“ vokiečių kalba.
616.6 1927.63

Rūbų kirpimo mokykla. Pirma dalis. Šiauliai, J. Chmieliausko rūbų kirpimo akademija, „Titnago“ sp. [1927], 28 p. (32×24), Lt. 10.00.
P a s t a b a: be titulo lapo, aprašyta iš viršelio.
687 1927.64

Telšių miesto keleivių ir krovinių vežėjams taisyklės patvirtintos Telšių metų tarybos posėdy 1927-V-5. Telšiai, [Telšių miesto taryba][1]. 1927. 3 p. (12×8).
P a s t a b a: be titulo lapo, aprašyta iš viršelio.
629.11 1927.65

7. MENAS.

Operos „Aida“ libreta. Kaunas, A. G. Rabinavičius ir H. Skliarskis, Br. Gurvičių sp. [1928][3] 23 p. (16×10). Lt. 0,60.
792.4 1928.26 (žydų kalba)*)

Operos „Karmen“ libreta. Kaunas, A. G. Rabinavičius ir H. Skliarskis, Br. Gurvičių sp. [1928]. 16 p. (16×10). Lt. 0,60.
792.4 1928.27 (žydų kalba).

*) Del techniškų kliūčių negalėjome paduoti žydiškų knygų pavadinimus žydų šriftu.

Operos „Karmen“ libreta. Kaunas, A. G. Rabinovičius ir H. Skliarskis, Br. Gurvičių sp, [1928][3]. 24 p. (16×10). Lt. 0,60.
792.4 1928.28 (žydų kalba).

Operos Pakalnė libretė (turinys su muzikaliais paaiškinimais. Kaunas, „Pieno Lašo“ draugija, [Br. Gurvičių sp.][1]. [1928][3]. 12,4 skelb. p. (16×10). (Kišeninė teatro biblioteka[1]).
Pastaba: be titulo lapo, aprašyta iš viršelio.
792.4 1928.29

Priešolimpinis sporto menturys. Vienkartinis leidinys. 1929 metai [?] [1928] Sausio m. 1 d. Redaguoja komisija **D. Žilevičius, J. Šulginas, S. Garbačauskas.** Kaunas, Lietuvos futbolo lyga, „Raidės“ sp. [1928][3], 2 p. (32×24).
79 1928.30

GALAUNĖ, P.
M. K. Čiurlionės kūrinių katalogas. Sudarė P. Galaunė. M. K. Čiurlionies kūrybos apibūdinimas **Ign. Šlapelio.**
Kaunas, M. K. Čiurlionies galerija, Valstybės sp. 1927.
64 p., 22, reprodukcijos. (17×13). (M. K. Čiurlionies galerijos leidinys Nr. 5).
7.08 1927.66

VINTORTAS, JONAS.
Bajadarka lengva pigi sportinė valtis ir kaip pačiam ją pasidirbti.
Kaunas, autorius, K. Narkevičiaus ir V. Atkočiūno sp. 1927. 24 p. Lt. 0,50.
797 1927.67

8. LITERATŪRA. BELETRISTIKA.

AMIČIS, ED. (DE).
Širdis. (Mokinio dienoraštis). I dalis. Vertė **Jablonskis, J.** jun.
Kaunas, „Švyturio“ sp. 1927 [viršelyje 1928]. 200 p. (20×13). Lt. 3,80.
Pastaba: viršelyje — Ed. De Amičis. Širdis. Kaunas. MIMXXVIII [?] [MCMXXVIII].
8—93 *1928.31

PILIPONIS, JUSTAS.
Kelionė aplink Lietuvą per 80 dienų. Pirmoji dalis.
Kaunas—Marijampolė. „Dirva“, „Dirvos“ sp. 1928. 128 p. (23×15). Lt. 3,50.
8—32 *1928.32

RUSECKAS, JUOZAS.
Vaikų džiaugsmai. Vaikams scenos vaizdeliai. Kaunas. „Vairas“, J. Kuznickio ir L. Beileso sp. 1928. 55 p. (17×12). Lt. 1,00.
Turinys: 1. Už Vilnių. 2. Į mokyklą, 3. Neklaužada Kazytė, 4. Mokytojo varduvės. 5. Močiutės dovanėlė.
8—93 1928.33

SEIRIJŲ JUOZAS.
Pragaro ir dangaus prieangyje. Keturių veiksmų vaidinimas. Kaunas, „Šviesos“ sp. 1928. 62 p. (17×12). Lt. 1,00.
8—23 1928.34

SKABEIKA, LEONAS.
Po juodo angelo sparnais. Kaunas „Žalia Vėtra“, „Raidės“ sp. 1928. 32 p. (17×12). Lt. 1,50.
Viršelis. **Burba, J. J.**
8—1 *1928.35

ZAJANČKAUSKAS, V.
Lietuvių literatūros vadovėlis 1400—1904. Pataisytas leidimas. Vilnius, „Rucho“ sp. 1928. 174, 2 p. (24×15). Lt. 6,00.
8.09 1928.36

AVIERČENKO, A.
Labdariškas koncertas. 2 veiksmų komedija. Sulietuvino J e š m a n t a i t ė. Kaunas — Marijampolė, „Dirva". 1927. 16 p., Lt. 1,00.
8-22 *1927.68

BIRŽIŠKA, M.
Duonelaičio gyvenimas ir raštai su kalbos paaiškinimais. III leidimas. Kaunas, „Vairas", A. Bako spaustuvė. 1927. 216 pusl. 23×15). Lt. 6,50.
8.09 *1927.69

BIRŽIŠKA, M.
Iš Adomo Mickevičiaus raštų. II paveiksluotas leidimas. Vertimus mokykloms parinko ir patvarkė M. Biržiška. Kaunas, „Vairas", Š. Neimano sp. 1927. 286 p.
8-1 *1927.70

BUDVYDAITĖ, BRONĖ.
Mėlynas drugelis, 2 veiksmų piesė vaikams. Panevėžys, 1927. 32 p.
8-93 *1927.71

ČECHOV, ANTON.
Miegas eina. Apsakymėliai. Vertė **K. Ž. ir J. D.** Kaunas, „Kultūros" b-vė, „Raidės" sp; 1927. 32 p. (Pigioji biblioteka Nr. 2). Lt. 0,50.
8-32 *1927.72

DUBAS, V. doc.
Literatūros įvadas. Antras perdirbtas leidimas, Kaunas — Marijampolė, „Dirva". 1927. 382 p.
8.0 *1927.73

GUSTAITIS, M.
Adomo Mickevičiaus Ponas Tadas. Etiudai. Kaunas, Valstybės sp. 1927. 16 p.
8.09. *1927.74

JONAITIS, J. F. kun.
Keturi Angelai. Dalyvavusio Didžiajam kare pasakojimas Kaunas. „Šviesos" sp. 1927. 71 p.
8-32 1927.75

KUBILEVIČIUS, PETRAS.
Pavasariškos dienos. Pirmoji lyrikos knyga. Kaunas, Biržų spaustuvė [Biržuose]. 1927. 31 p. (16×12). Lt. 1,50.
8-14 *1927.76.

LAUCIUS, S.
Pirmoji banga. Kaunas, [Valstybės sp.], 1927. 29 p. Lt. 1,00.
8-1 *1927.77

NAVROCKIJ, A. A.
Lietuvos krikštas. Eilėtinė penkių veiksmų drama. M G u s t a i č i o vertimas iš rusų kalbos. Kaunas — Marijampolė, „Dirva", 1927. 121. 10 p. Lt. 3,70.
8-23 *1927.78

PUTVINSKIS, VLADAS.
Giedrė, Legenda. Antrasis leidimas, Kaunas, „Švyturio" sp. 1927, 52 p. Lt. 3,00.
P a s t a b a: luobelį ir viršelį piešė Ž m u i d z i n a v i č i u s, A.
8-1 *1927.79

SIENKEVIČIUS, HENRIKAS.
Dykumose ir giriose. Apysaka. I dalis. Vertė P e č k a u s k a i t ė, M. Antrasis pataisytas leidimas. Kaunas, „Vairas", Š. Neimano sp. 1927. 208 p. Lt, 3,50,
8-32 *1927.80

ŠVAISTAS, J.
Šilkinė suknelė. Kaunas, „Vairas", „Raidės" sp. 1927, 248 p.
8-32 *1927.81

TARULIS, PETRAS.
Mėlynos kelnės. Kaunas, „Keturi Vėjai", „Raidės" sp. 1927. 189 p. Lt. 3,50.
8-32 *1927.82

VAIČIŪNAS, PETRAS.
Nuodėmingas angelas. Penkių veiksmų drama. Kaunas. „Vairas", „Švyturio" sp. 1927. 123 p. Lt. 2,50.
8-23 *1927.83

VAIČIŪNAS, PETRAS.
Patriotai. 4 veiksmų komedija. Kaunas, Valstybės sp. 1927. 117 p. Lt. 2,75.
8-22 *1927.84

VAITKUS, M.
Tvanas. Apysaka. — fantazija. Kaunas, „Šviesos" sp. 1927. 262 p. Lt. 3,50.
8-32 *1927.85

VENCLOVA, ANTANAS.
Gatvės švinta. Lyrika, Kaunas, „Žalia Vėtra", „Raidės" sp. [1927], 47 p. Lt. 2,00.
Viršelis: B u r b a, J. J.
8-14 *1927.86

VITKAUSKAS, LEONAS.
Už tėvynę. Eilės ir apysakos iš kovų už Lietuvos nepriklausomybę metų (1919—1921). Kaunas, „Raidės" sp. 1927 [?][1927]. 64 p. Lt. 1,50.
8-1 *1927.87.

9. ISTORIJA.

RUŽANCOVAS, ALEKSANDRAS, majoras.
Iš Kauno miesto valdybos archyvo 1812—1813 metų bylų. Kaunas, Centrinė kariuomenės biblioteka. (Valstybės sp.)[3]. 1928. 98—108 p. Išl. 25 egz, (atspausdinta iš „Karo Archyvo" IV tomo). (27×17).
P a s t a b a: be titulo lapo, aprašyta iš viršelio. Viršelis atspausdintas K. Narkevičaus ir V. Atkočiūno sp. Kaune.
9 1928.37

AKIRAS.
Vyžuonos. Kaunas, „Raidės" sp. 1927. 32 p. (Lietuvos miestai ir miesteliai Nr. 1), Lt. 1,00..
9 1927.88

NORKUS, J.
Visuotinė istorija vidurinei mokyklai. Kaunas, „Spaudos Fondas", „Varpo" sp. 1927, 287, 5 p. Lt. 7,00.
9 *1927.89

PETKEVIČAITĖ, G.
Iš mūsų vargų ir kovų. Paminėti Palangos spektaklio 25 metų sukaktuvėms. Kaunas, „Varpas", „Varpo" sp. [1927]. 133 p. („Varpo" bendrovės leidinys Nr. 64). Lt. 2,00.
9 *1927.90

PETKEVIČAITĖ, G.
Karo meto dienoraštis. Kaunas, „Varpas", „Varpo" sp. 1925[?] [1927]. 178 p. Lt. 3,00.
9 *1927.91

STEPONAITIS, VYTAUTAS.
Amerikiečių lietuvių kariškos aspiracijos XIX amžiaus pabaigoje. Kaunas, Valstybės sp. 1927. 77 p. (27×18). 200 egz.
P a s t a b a: atspausdinta iš „Karo Archyvo" 1928 m. IV tomo.
9 *1927.92

91 GEOGRAFIJA.

KLIMAS, A.
Lietuvos geografija. III-sis pataisytas ir papildytas leidimas. Su dviem spalvotais žemėlapiais. Kaunas — Marijampolė, „Dirva", „Dirvos" sp. Marijampolė. 1927, 121 p. Lt. 5,50.
91 1927.93

92. BIOGRAFIJA.

GUSTAITIS, M.
Julijus Cezaris. Monografija. Kaunas, Valstybės sp. 1928, 28 p. su iliustrac. (26×17).
Pastaba: atspausdinta iš „Mūsų Žinyno" 1927 m. XIII t. 39 Nr.
92 (Cezaris) 1928.38

Knygnešys 1864—1904. II. Redaktorius P. Ruseckas. Kaunas, „Spaudos Fondas". „Varpo" sp. 1928, 320 p. su iliustr. (24×16). Lt. 10,00.
92(476) *1928.39

REDAKTORIAI, VERTĖJAI, MENININKAI 1928 metais.

Burba J. J., žiūr. 1928, 35
Garbačauskas, S., žiūr. 1928. 29.
Jablonskis, J., jun., žiūr. 1928. 31.
Ruseckas, P., žiūr. 1928. 39.
Šulginas, J., žiūr. 1928. 29.
Toliušis, Z., pris. adv., žiūr. 1928. 10 ir 15.
Zagorskis, V. Dr., žiūr. 1928. 9.
Žilevičiu's, D., žiūr. 1928. 29.

ERETAS, JUOZAS.
Beethoveno jaunystė. Su vienu žemėlapiu, aštuoniais paveikslais ir dviem priedais. Kaunas, „Ateitis". „Raidės" sp. 1927. (24×16). 92 p. Lt. 10,00.
Bibliografija: 85—87 p. (15 veik.).
Pastaba: Viršelyje — Beethoveno Jaunystė.
92 (Beethovenas). *1927.94

GALAUNĖ, P.
Tapytojas Juozas Oleškovičius (1777—1830). Kaunas, Humanitarinių mokslų fakultetas, Valstybės sp. 1927. 22 p., 7 repr. (Humanitarinių mokslų raštai, III t., II sąs.). Lt. 1,50.
92 (Oleškevičius) *1927.95

JAKŪBĖNAS, P., doc. dr.
Kunigaikštis Janušas Radvilas (1612—1655). Žiupsnys žinių apie jo gyvenimą ir jo nuopelnus Lietuvos reformatų bažnyčiai. Biržai, Biržų sp. 1927. 31 p. Lt. 1,00.
92 (Radvilas) *1927.96

PEYROUX, KLAUDIJUS.
Ketteleris didis katalikų visuomenininkas. Įvadą parašė kun. M. Krupavičius. Vertė A. Januševičius. Kaunas, „Raidės" sp. 1927. 43 p. (23×15), Visuomeninko biblioteka Nr. 1). Lt. 1,20.
Pastaba: prieš titulo lapą V. E. Kettelerio portretas.
92 (Ketteleris). 1927.97

REDAKTORIAI, VERTĖJAI, MENININKAI 1927 metais.

Bizauskas. Pranciškus T., žiūr. 1927. 13.
Burba, J. J., žiūr. 1927. 86.
Česnys, B., prof., žiūr. 1927. 18.

D., J. žiūr. 1927. 72.
Gustaitis, M., žiūr. 1927. 78.
J[a]nuševičius, A. žiūr. 1927. 92.
Ješmantaitė, M., žiūr. 1927. 68.
Kasakaitis, Antanas, žiūr. 1927. 16.
Krupavičius M., kun., žiūr. 1927. 97.
Pečkauskaitė, M., žiūr. 1927. 80.
Račkauskas, M., žiūr. 1927. 15.
Regelis, K. prof. žiūr. 1927, 58.
Steponavičius, J. J. žiūr. 1927. 45.
Šlapelis, Ignas, žiūr. 1927. 66.
V-la, V., žiūr. 1927. 52.
T., T., žiūr. 1927, 55.
Ž. K. žiūr. 1927. 72.
Žmuidzinavičius, A., žiūr. 1927. 79.

ŽURNALŲ BIBLIOGRAFIJA.

Žurnalai (išėję laikotarpy (1928. I. 1—II. 7).

Inkaras 1. Nr.
Karo Archyvas IV. kn.
Karo Literatūros Rodyklė 37. Nr.
Kultūra 1. Nr.
Lietuvos Gaisrininkas 1. Nr.
Lietuvos Mokykla 1927. 12 Nr.
Lietuvos Ykis 1. Nr.
Medicina 1. Nr.
Mokykla ir Gyvenimas 1. Nr.
Mūsų Žinynas 40. Nr.
Naujas Žodis 1. Nr.
Pradai ir Žygiai 1927. 3—4 Nr.
Radio Mėgėjas 1. Nr.
Savivaldybė 1. Nr.
Sportas 58. Nr.
Talka 1. Nr.
Teisė 1927./12. Nr.
Tiesos Kelias 1. Nr.
Veterinarija ir Zootechnija 1927. 3. N.
Židinys 1. Nr.

0. BENDRO TURINIO VEIKALAI.

01. Bibliografija.

Bir-ka, Vac. Lietuvių knyga 1927 metais. Kultūra, 1928/1.

Biržiška, Vac. Parankinės teisininkams knygos. Teisė, 1927/12.

Ružancovas, A. majoras. Lietuvių knygos rusų kariuomenės dalyse. — Karo Archyvas, 1928/IV.

02. Bibliotekos.

Bibliotekorius. Knyga ir skaitytojai. Petrapilio miesto viešosios bibliotekos prieš karą ir dabar. Kultūra, 1928/1.

[Ružancovas, A. majoras]. Bibliotekų statistikos reikalų. Karo literatūros rodyklė, 1928/37 (prie „Mūsų Žinyno" 1928/40).

08. Poligrafijos.

Mykolaitis, V. Kultūros gyvenimas Lietuvoje 1927 m. Židinys, 1928/1.

1. FILOSOFIJA.

Carneri. B. Išmintis. Vertė Budriūnas, M. Kultūra, 1928/1.

Inks, P. Vakarai ir rytai. (Iš Rabndrainatc Tagore). Kultūra, 1928/1.

2. TIKYBA.

24. Praktiškoji teologija.

Brazys, Teod. kun. Šv. Aloyzo giesmė (trims lygiems balsams sudėstė...) Tiesos Kelias, 1928/1.

25. Pastoracijos darbas.

B., F. k[un]. Pamokslas I gavėnios sekmadieniui. Tiesos Kelias, 1928/1.

B., F. [kun.]. Pamokslas sekmadieniui vad. Quinquagesima. Tiesos Kelias, 1928/1.

Bartkus, F. kun. Pamokslas sekmadieniui vad. Septuagesima. Tiesos Kelias, 1928/1.

Dailidė, A. kun. Pamokslas Sexagesimai. Tiesos Kelias, 1928/1.

Dambrauskas, A. prel. Pamokslas pasakytas Kauno Bazilikoje švenčiant 6—XII—27 a. a. kun. Alberto Vijuko Kojalavičiaus 250 m. mirties sukaktuvės. Tiesos Kelias, 1928/1.

G., V. [kun.]. Pamokslas apie Kristaus kančią. Pamokslas I. Tiesos Kelias, 1928/1.

Maželis, K. P. Pamokslas Kristaus Motinos Įsivesdinimo dienai. Tiesos Kelias, 1928/1.

26. Krikščioniškos bažnyčios.

Liasauskis, J. Dr. Kada neduodama yra išrišimo išpažintį atlikusiems? Tiesos Kelias, 1928/1.

Lietuvos vyskupų konferencija. Lietuvos Arkivyskupas ir Vyskupai savo vyskupijų tikintiesiems sveikinimą ir ganytojų laiminimą. Tiesos Kelias, 1928/1.

[Reinys] Antanas, Dievo gailestingumu ir Šv. Apaštalų Sosto malone Vilkaviškio vyskupas, visiems savo vyskupijos tikintiesiems sveikinimą ir ganytojo laiminimą. Tiesos Kelias, 1928/1.

Sandanavičius, M. kun. Krikštas privatiniuose namuose. Tiesos Kelias, 1928/1.

29. Nekrikščioniškos tikybos.

[Demikis, V.] Religijų formos. Kultūra, 1928/1.

3. SOCIALŪS MOKSLAI.

31. Statistika.

Steponaitis, Vyt. Lietuviai Rusijoj. (1920 metų surašymo duomenimis) .— Karo Archyvas 1928/IV.

32. Politika.

Jzns. Konkordatas. Mokykla ir Gyvenimas, 1928/1.

Konkordatas Šv. Sosto ir Lietuvos Respublikos (lygiagrečiai prancūziškas tekstas). Tiesos Kelias, 1928/1.

33. Politiškoji ekonomija.

M., D. 1927 m. pasaulinio ūkio bruožai. Lietuvos Ūkis, 1928/1.

Reingardas, Leonas karo inž. techn. Pramonės įmonių vedimo, organizacijos ir tikslingos darbo eksploatacijos mokslo pamatas. Inkaras, 1928/1.

Rimka, A. 1927 metai Lietuvos ūkio gyvenime. Lietuvos Ūkis, 1928/1.

Vitaitis, B. Tarptautinė sviesto rinka ir Lietuva. Lietuvos Ūkis, 1928/1.

334. Koperacija.

Antroji Pabaltės valstybių koperacijos konferencija. Talka, 1928/1.

J., P. Spekuliacija ir koperacija. Talka, 1928/1.

Kiek koperatyvų Lietuvoje. Talka, 1928/1.

Klastauskas, K. Moksleiviai padeda koperacijai. Talka, 1928/1.

Reinys, M. vysk.. Bažnyčia ir ekonomika, Tiesos Kelias, 1928/ 1.

S., P. Vartotojų bendrovės ir prekių kainų reguliavimas, Talka. 1928/1.

Š., P. Būdas gydyti ligas, arba ročdeliečių principų laikymasis. Talka, 1928/1.

Šliupas, J. Dr. Žodis jaunimui. [Koperacija mokyklose]. Talka, 1928/1.

34. Teisė.

Butkys, Č. Globa. Teisė, 1927/12.

Gecas, D. Kreditoriams žalingi aktai. Teisė, 1927/12.

Mačys, Vl. Ipoteka, jos pagrindai ir santvarka. Teisė, 1927/12.

Natkevičius, L. Tarptautinis privaiomasis arbitražas po didžiojo karo. Teisė, 1927/12.

B i b l i o g r a f i j a: Šaltiniai (12 veik.).

Rutenbergas, G. Dr. jur. Lietuvos, kaipo nepriklausomos valstybės susikūrimas ir jos pripažinimas tarptautinės teisės šviesoje. Teisė 1927/12.

B i b l i o g r a f i j a: Literatūra ir šaltiniai (66 veik.); Specialinė literatūra pripažinimo klausimu (32 veik.).

35. Administracinė teisė.

Ambraziejūtė - Steponaitienė gyd. Liet. univ-to medicinos fak-to tera-

pinės klinikos 1926 m. apyskaita. Medicina, 1927/12.

Augustinavičius, J. Savivaldybių įstaigų ir turto statistikos duomenys. Savivaldybė, 1928/1.

Janušauskas, B. Dr. Šiaulių miesto ligoninės 1926 m. apyskaita. Medicina, 1927/12.

Jasionis, V. Savivaldybių reikšmė ir uždaviniai. Savivaldybė, 1928/1.

Markūnas, A. Apskričių savivaldybių 1928 m. biudžeto apžvalga. Savivaldybė, 1928/1.

Siemaška, D. Kovai su gaisrais referentas. Papildomosios žinios apie 1926 m. įvykusius gaisrus. Lietuvos Gaisrininkas, 1928/1.

Šidlauskas, Alf. D-ras. Lietuvos sveikatos reikalų sutvarkymas. Medicina, 1927/12.

Tercijonas, V. Dr. Kaip latviai kovoja su džiova. Medicina, 1927/12.

Vazbys, St. Del „Valdininko" sąvokos mūsų įstatymuose. Teisė, 1927/12.

355. KARIUOMENĖ IR LAIVYNAS.

Briedulis. Mano atsiminimai. Iš Rovno letiuvių karių gyvenimo. — Karo Archyvas. 1928/IV.

Culmann pulk. Strategija. (Pulk. leit. **Vitkausko** sutrumpintas vertimas). Mūsų Žinynas, 1928/40.

Golovin gen. Aviacija buvusiam ir būsimam kare. (Vertė ltn. B. Mažėlis). Mūsų Žinynas, 1928/40.

Kriaunaitis. kav. kapit. Kitų valstybių kavalerija. (IV. Rumunija. V. Latvjia). Mūsų Žinynas, 1928/40.

L. P. Iš netolimos praeities. [Ivykiai iš buv. žvalgybos skyriaus veikimo iki 1923 m. vasaros]. — Karo Archyvas, 28/IV.

Laurinaitis, J. M. Lietuvių kariuomenės daigai. 1917—1918 metai. — Karo Archyvas, 28/IV (137—181).

Ružancovas, A. Vilniaus karo anvgarda 1877—1878 metų kare. (Kai kurie skaitmenų duomenys). — Karo Archyvas. 28/IV.

Soročkinas kap. Pabūklo technikos mokymo metodas. (Pritaikant prie vokiečių 77 mm. 16 metų lauko patrankos. Mūsu Žinynas, 1928/40.

Steponaitis, Vyt. Karininku tobulinimas Jungtinėse Valstybėse ir Anglijoj. Mūsų Žinynas, 1928/40.

Steponaitis, Vyt. Lietuviai rusų kariuomenėje. 1. Karo prievolės atlikimas. (1901—1908 met.). 2. Šaudymas. (1905 met.) — Karo Archyvas, 1928/IV.

Svilas majoras. Napoleono karas Lietuvoje. — Karo Archyvas, 1928/IV.

36. Socialės įstaigos ir asociacijos.

Būčys, Pr. kun. prof. Kas yra inteligentas ir jo uždaviniai dabar Lietuvoje. Židinys, 1928/1.

Lazauskas, J. Internacionališkoji mokytojų sąjungų federacija. Mokykla ir Gyvenimas, 1928/1.

Ružancovas, A. majoras. Ugniagesių apdovanojimo reikalu, Lietuvos Gaisrininkas, 1928/1.

Skomskis, Petras. Socialinio aprūpinimo Lietuvoje istorinė apžvalga. Savivaldybė, 1928/1.

Šalčius, M. Elgetavimo sutvarkymo klausimu. Savivaldybė, 1928/1.

V. Č. Profesinės sąjungos ir savivaldybių tarnautojai. Savivaldybė, 1928/1.

37. Švietimas.

Barkauskas, Kaz. Pedagogikos istorija. Lietuvos Mokykla, 1927/11—12.

Geniušas, J. Ryškusis skaitymas. Mokykla ir Gyvenimas, 1928/1.

Grigaitis, Juozas. Prometeizmo problema ir kokios iš jos seka pedagoginės išvados. Lietuvos Mokykla, 1927/11—12.

Lašinskas, P Drausmės metodika. Mokykla ir Gyvenimas, 1928/1.
Bibliografija: Literatūra (12 veikalų) 21—22 puslapiuose.

Lazauskas, J. Del lietuvių kalbos mokykloj ir visuomenėj. Mokykla ir Gyvenimas, 1928/1.

Micuta, D. Dr. Profesinis lavinimas kitur ir pas mus. Lietuvos Ūkis, 1928/1.

Nevski, V. Kaip dirbti su knyga. Kultūra, 1928/1.

Paltarokas, K. vyskupas. Tikybos dėstymas mokykloje. Tiesos Kelias, 1928/1.

Praktiški plaukiojimai mūsų jūrų kadetų. Inkaras, 1928/1.

R-gas, V. Pedagoginiai darbo kursai. Mokykla ir Gyvenimas, 1928/1.

Ruzgas, V. Pedagoginė Čekoslovakijos pradžios mokyklų darbų paroda. Mokykla ir Gyvenimas, 1928/1.

Š-tis, Pr. Radio kursų reikalu. Radio Mėgėjas, 1928/1.

38. Prekyba ir transportas.

Dušnickis, S. Dr. Mūsų pramonė ir muitai pramonininkų memorandumo šviesoje ir tikrenybėje. Lietuvos Ūkis, 1928/1.

Jakobas, A. Susisiekimo autobusais koncesijos klausimu. Savivaldybė, 1928/1.

Jūros reikšmė šalies prekybai ir pramonei. Inkaras, 1928/1.

Kolupaila, Steponas prof. Mūsų jūra ir Nemunas. Inkaras, 1928/1.

Neatidėtinas reikalas. [Savo komercinio laivyno reikalu]. Inkaras, 1928/1.

Valys, Justas. Kauno elevatorius. Talka, 1928/1.

4. KALBOTYRA.

Dabušis, Stasys. Ar prof. Jablonskis neklaidingas? Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

5. MATEMATIKA IR GAMTOS MOKSLAI.

Aleksa, K. e.—o. prof. Paveldėjimas. Kultūra, 1928/1.

K., Ig. Įdomioji fizika. Kultūra, 1928/1.

Martin, D. Planetų atmosfera (oras). Vertė Krasauskas, J. Kultūra, 1928/1.

Matematikos ir fizikos mokytojų konferencija. Mokykla ir Gyvenimas, 1928/1.

Rondomanskis, A. Ežerų gilumo matavimas. Mokykla ir Gyvenimas, 1928/1.

6. PRITAIKOMIEJI MOKSLAI.

61. Medicina.

Kenstavičius, L. gyd. Del kelio sąnario tuberkuliozės konservatiško ir operatiško gydymo. Medicina, 1927/12.

Bibliografija: Literatūra (140 veik.).

Šlapoberskis, J. Dr. Gland. hypophysis funkcijos sutrikimo klausimu. Medicina, 1927/12.

619. Veterinarija.

Butkevičius v. g. Dr. Naminių gyvulių ligos. Veterinarija ir Zootechnija, 1927/3.

Kačinskis, J. vet. mag. Nauji literatūros daviniai apie raguočių kraujaligę (Pyroplasmosis). Veterinarija ir Zootechnija, 1927/3.

63. Žemės ūkis.

K., H. T. Maitinimas jaunų gyvulių su suriebintu pienu. Talka. 1928/1.

Mockus, Z. doc. Arklininkystės stovis Lietuvoje, paskutiniais metais. Veterinarija ir Zootechnija, 1927/3.

65. Susisiekimas.

654.25 Radio.

Kaminaitis, J. Radio bangos. Radio Mėgėjas, 1928/1.

M. ir M. Saviindukcijos špulės. Radio Mėgėjas, 1928/1.

Mildažis, Antanas. Elektros tinklo naudojimas, radio reikalams. Radio Mėgėjas, 1928/1.

P-s, I. Montavimas. Radio mėgėjas, 1928/1.

S. M. Karborundas. Radio Mėgėjas, 1928/1.

Uodelis, P. Elektrotechnika mėgėjams. Radio Mėgėjas, 1928/1.

66. Chemiška pramonė.

G., G. Lietuvos degtukų pramonė. Lietuvos Ūkis, 1928/1.

Reingardas, Marijonas karo inž. techn. Keletas žodžių apie anglies eksploataciją. Inkaras, 1928/1.

7. MENAS.

Galaunė, P. Tautos muziejaus reikalu. Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

Šlapelis, Ign. Menas, kritika, parodos. Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

75. Tapyba.

Vienožinskis, J. A. Žmuidzinavičiaus apžvalginė meno paroda. Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

78. Muzika.

Lizdeika iš P., J. Šis tas iš muzikos istorijos. Kultūra, 1928/1.

79. Žaidimai. Sportas. Pasilinksminimai.

Argus. Žiemos sporto Olimpiados istorija. Sportas, 1928/58.

Garbačauskienė, E. Amsterdamo Olimpiadoje dalyvaus ir moterys. Sportas, 1928/58.

Karpavičius, K. S. Amerikos jaunimas ruošiasi Lietuvon. Sportas, 1928/58.

Niče. Sportas, visuomenė ir Olimpiada. Sportas, 1928/58.

8. LITERATŪRA.

8—1. Poezija.

Anglickis, St. Iš poemos: „Močiutės sūnelis". Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

Augustaitytė - Vaičiūnienė, J. 1. M. Gustaičio vėlei. 2. Baltieji gotikai. Židinys, 1928/1.

Brazdžionis, Bern. Rytojau gražus!... Židinys, 1928/1.

Butkų Juzė. Audronė. Pasaka penkiuose apsireiškimuose. Kultūra, 1928/1.

Gira, Liudas. Lietuva ir jūra. Iš cikliaus. Inkaras, 1928/1.

Inčiūra, Kazys, 1. Nemuno mergaitė. 2. Pasikalbėjimas apie juodus žirgus. 3. Jaunystės vasaros. Židinys, 1928/1.

Lastas, Adomas. Poezija. (Saulė — šiltas paplotėlis). (Iš tikrųjų, mes, kaip dūlios). Sunku mus pažinti. Džimi džiaugsmas. Pradai ir Žygiai, 1928/3—4.

Tysliava. Poezija. 1. Korsikos tylumoj. II. Vasaros daina. III. Audra. IV. Lyguo. Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

Tulauskaitė, Gražina. 1. Džiaugsmo daina. 2. Alėjoj. Židinys, 1928/1.

8—3. Romanai. Apysakos.

Jaunas jūr. Stasys. Jūra tik šaiposi. Inkaras, 1928/1.

Lukneris grafas. Kaip aš tapau jūrininku. Inkaras, 1928/1.

Nemo, Kapitonas. Indijos okeanas. Inkaras, 1928/1.

Putinas. Svetimos kaltės (romano fragmentas). Židinys, 1928/1.

Šista Kapitonas. Kaip aš buvau daktaru. Inkaras, 1928/1.

Striupas, Romas. Aukos galybė. Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

Simkus — Nėlis, J. Atskirtieji. Vaizdelis. Naujas Žodis, 1928/1.

Vaitkus, M. Savižūdžiai. Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

Vienuolis, A. Kultūra. Humoreska. Naujas Žodis, 1928/1.

809. Kritika ir literatūros istorija.

Bičiūnas, V. Širdies poetas. (M. Gustaičio kūrybos kritikos mėtmens). Židinys, 1928/1.

Dobilas, J. Baranauskas — homeriška dvasia. (25 metų mirties sukaktuvėms paminėti). Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

Gelvainis. Literatūros laukuose. (Kritikos pastabos). Kultūra, 1928/1.

Herbačiauskas, J. A. Stanislovas Pržybyševskis (Charakteristikos bruožai). Naujas Žodis, 1928/1.

Korsakas. K. Fausto Kiršos „Pelenai". Pradai ir Žygiai, 1927/3—4.

9. ISTORIJA. GEOGRAFIJA. BIOGRAFIJA.

9. Istorija.

Bukevičius, R. majoras. Kelionė į Lietuvą. — Karo Archyvas, 1928/IV.

Deliste Burns, C. Renesansas. Vertė Račkauskas, V. K. Kultūra, 1928/1.

Gudelis, P. Iš lietuvių gyvenimo Užkaukazyje prieš Rusijos revoliuciją. — Karo Archyvas, 1928/IV.

Ružancovas, Aleksandras majoras. Iš Kauno miesto valdybos archyvo 1812—1813 metų bylų. — Karo Archyvas, 1928/IV.

Skirmantas, V. „Napoleono paminklas" (Tauragės val. ir apskr. Po-

žerūnų kaime). — Karo Archyvas, 1928/IV.

Steponaitis, Vyt. Amerikiečių lietuvių kariškos aspiracijos XIX amžiaus pabaigoj. — Karo Archyvas, 1928/IV.

Steponaitis, Vyt. Iš Kauno gubernatoriaus archyvo bylų. Zarasų apskrities sentikiai apie lietuvių ūpą 1905 metais ir jų manoma organizuoti apsaugos draugiją. 1905 metų lapkričio mėn. Čedasų, Pandėlio, Papilės ir Kvietkų valsčiuose. Uriadniko Figurino pranešimai apie „organizuotą partiją". Kauno tvirtovės žandarų komandos viršininko 1904 metų apyskaita. — Karo Archyvas, 1928/IV.

91. Geografija.

Beriozovas, A. agr. Brazilija. Inkaras, 1928/1.

Krikščiūnas. mjr. inž. Lietuvos nuotraukų ir kartografijos istorija. Mūsų Žinynas; 1928/40.

92. Biografija.

Būčys, P. prof. kun. Alberto Vijuko Kojalavičiaus paminėjimas. Tiesos Kelias, 1928/1.

Čižovas, E. Livingstonas, garsingasis keliautojas po Afriką. Kultūra, 1928/1.

Totoraitis, J. kun. Dr. Albertas Vijukas Kojalavičius. (1609—1677). Tiesos Kelias, 1928/1.

Ruginis, Kl. Fröbel'is. Lietuvos Mokykla, 1927/11—12.

Vydūnas. Tikrasis Vydūnas. Naujas Žodis, 1928/1.

Vygandas. Vincas Pietaris. (25 metų mirties sukaktuvėms paminėti) Pradai ir Žygiai, 1927/3—4. 92.

KRONIKA

LIETUVA.

Lietuvių Bibliografija. Švietimo Min. leidimo komisija pradėjo spausdinti trečiąją dalį Vac. Biržiškos paruoštos „Lietuvių Bibliografijos" (1865—1904 m.). Pirmajai daliai (iki XVIII amž. pabaigos) pasirodžius 1924 m. ir antrajai (1800—1864) 1926 m., ši trečioji dalis nutęs mūsų bibliografiją iki spaudos grąžinimo pirmųjų metų. Kadangi šioj dalyje norima, kiek tai galima, atskleisti lietuvių rašytojų slapyvardes ir duoti knygas ir laikraščių straipsnius tikromis jų autorių pavardėmis, tai **„L. B." rengėjas prašo visus spaudos uždraudimo literatūros ir visuomeninio veikimo dalyvius pranešti jam Univ. Bibliotekos adresu slapyvardes tiek savo, tiek kitų jiems žinomų rašytojų.** Ypatingai sunkiai susekamos tikrosios pavardės autorių įvairių straipsnių, spausdintų „Ūkininke", „Varpe", „Apžvalgoj", „Tėvynės Sarge" ir kitur.

Teisių Fakulteto ruošiamieji leidimai. 1928 m. Teisių Fakultetas pirmoj galvoj spausdina prof. Leono Teisės filosofijos istorijos kursą r ieventualiai prof. Bieliackino civilinės teisės kursą. Sudarytas ir planas leisti padedamajai teisei ir ekonominei literatūrai, verčiant daugiausia iš svetimų kalbų. Jau paruoštas prof. Janulaičio vertimas Gumplovičiaus sociologijos ir ruošiamas Veberio Wirtschaftsgeschichte vertimas.

Daukanto rankraštis. Universiteto Biblioteka jau antri metai spausdina valstybės spaustuvėj pirmąjį G. Daukanto darbą: Darbay senuju Lituviu ir Žemayczių 1822 m. išspausdinti iki šiol tik šeši lankai. Spausdinimas užtruko, del trūkumo atatinkamų raidžių valstybės spaustuvėje ir del korektūros sunkumo, nes rankraštis spausdinamas taip, kaip buvo Daukanto pagamintas, nekeičiant nei jo kalbos, nei, tuo laiku nepastovios, rašybos.

Pulkininko leitenanto P. Tarasenkos Lietuvos archeologijos žemėlapis su smulkiu aprašymu visų archeologinių Lietuvos paminklų jau spausdinamas „Ryto" spaustuvėje Klaipėdoj. Leidžia Švietimo Ministerijos knygų leidimo komisija.

Spaudos paroda. K. M. S. Vinco Kudirkos skaitykla š. m. kovo mėn. 10—12 d. skaityklos salėje rengia tradicinę spaudos parodą, kurioj bus išstatyti visi 1927 m. leidiniai.

Parodos tikslas supažindinti visuomenę su pereitų 1927 m. spaudos darbais, populiarizuoti spaudą ir parodyti visuomenei, kuriuos darbus ir kaip kuri įstaiga knygų, žurnalų, paveikslų ir laikraščių spausdinimo srityj yra nuveikusi.

Kiekvienos įstaigos eksponatai bus išstatyti atskirai. Be to, šalia savo eksponatų, pageidaujama išstatyti diagramą statistikos davinių ir trumpą savo knygų spausdinimo darbų apžvalgą, dalyti katalogus ir kit. knygų reklamos reikalams tinkamas priemones vartoti.

Visas organizacinis darbas atliekamas pačios skaityklos lėšomis, ir už tai išstatytos parodoj knygos, žurnalai ir kiti pasilieka skaityklai — bibliotekai papildyti.

Todėl kviečiami dalyvauti visi **knygų, žurnalų, paveikslų ir laikraščių leidėjai ir autoriai,** prisiųsti parodai savo leidinius visomis kalbomis, išėjusius 1927 m. Lietuvoj, ir užsieny išėjusius Lietuvių kalba, ir svetimomis kalbomis užsieny spausdintus tuos leidinius, kurie šiokiu ar tokiu būdu turi ryšių su Lietuva.

Sutinkančius dalyvauti „Spaudos Parodoj" prašoma pranešti (Kaunas, Laisvės al. 48). Vinco Kudirkos skaityklai savo sutikimą ir ne vėliau š. m. kovo mėn. 1 d. prisiųsti eksponatus ir jų sąrašą.

Skaityklos Vedėjas **V. Ruzgas.**

Lietuva ir Koelno spaudos paroda. Į sumanytą gegužės mėn. tarptautinę spaudos parodą gavo pakvietimą ir Lietuva. Tuo reikalu dar anksti prieš Kalėdas buvo sušauktas prie Švietimo Ministerijos tarpžinybinis pasitarimas, kuris principe pripažino reikalingu ir galimu dalyvauti, tačiau sąlygų nežinodamas, darbo nebuvo pradėjęs ir nuo to laiko apie paruošiamąjį darbą negirdėti nieko, jei neskaityti neteisingos žinios, paskleistos ir mūsų (Pradai ir Žygiai) ir užsienių spaudoj, kad lietuvių skyrius pasiėmęs organizuoti Universiteto Bibliotekos vedėjas Vac. Biržiška. Faktinai gi nesudaryta net parodos komiteto ir visas paruošiamasis organizacinis darbas kol kas yra Šv. Ministerijos tarėjo p. Burkausko žinioje.

Bibliotekos anketa. 1927 m. pabaigoje Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos skaitykla išdalino savo skaitytojams šitokią anketą:

„Prašoma atsakyti į šiuos klausimus ir grąžinti. 1. Tautybė? 2. Skaitytojo tikyba. 3. Darbas (verslas). 4. Mokslo cenzas (kokią mokyklą baigęs). 5. Kuria kalba kalba šeimoj. 6. Kurias kalbas moka. 7. Kuriuos laikraščius ir žurnalus skaito ir kurie labiau patinka. 8. Kurių mokslo šakų knygas labiausiai mėgsta skaityti. 9. Ar skaito beletristiką ir kurio rašytojo raštai labiausiai patinka. 10. Ar skaito poeziją (eilėraščius); jei neskaito, tai kodėl? 11. Kada pradėjo šią skaityklą lankyti. 12. Kur praleisdavo laiką, kol skaityklos nelankydavo. 13. Kuriuo metu dažniausiai lanko skaityklą. 14. Kiek kartų per savaitę ateina į skaityklą. 14. Kurioj gatvėj gyvena. 16. Ar lankytų skaityklą, jeigu ji būtų nukelta į Kęstučio ar Duonelaičio ar kitą gatvę. 17. Kurių trūkumų mato skaityklos administravime ir kokių reformų ar pageidavimų pageidautų.

Tenka pastebėti, kad anketoj spausdinant praleistas dar vienas klausimas, būtent, „amžius". Surinkta apie tūkstantis atsakymų. Anketos vaisiai bus paskelbti „Bibl. Žiniose".

— **Meno mokyklos bibliotekoj** 1927. XII. 31. buvo 1504 tom. Knygos brangios ir gražiai išleistos. Todėl biblioteka duoda skaityti ir žiūrėti knygas ir albumus tik skaitykloj, įrengtoje čia pat. Mokyklos biudžete 1927 metams buvo numatyta Lt. 2.000 bibliotekai papildyti. Bibliotekos vedėja nuo 1927. 1 d. Dr. H. Kairiūkštytė — Jacynienė.

— **Žemės ūkio akademijos biblioteką Dotnuvoj** veda prof. Dr. F. Kemėšis (nuo 1924 metų), jam padeda knygininkas J. Kuprionis. Akademijos žinion biblioteka perėjo 1924 m., anksčiau ji buvo prie žemės ūkio technikumo. Bibliotekos darbas matyti iš lentelės.

Metai	Tomų skaičius	Skaitytojų	Perskait. tomų
1925	6900	300	4020
1926	8000	225	4140
1927	10750	220	4200

Bibliotekos koeficientai:

	1925	1926	1927
knygų apyvartos	— 0,58	0,55	0,39
knygų skaitymo	—13,40	19,73	19,99
darbo našumo	— 7,77	10,85	7,80

— **„Mūsų Žinynas“** duoda šiemet savo prenumeratoriams nemokamą priedą — knygą „Prof. J. Šimkus. „Chemijos karas“. Knygos lankai bus dedami žurnalo gale pradedant 41 nr. (kovo — balandžio).

— **Ministerijų bibliotekoms** papildyti valstybės biudžetuose 1925—1927 met. buvo paskirta:

BIBLIOTEKOS	1925 Lt.	1926 Lt.	1927 Lt.
Ministerių kabineto	1 799	1,500	800
Centralinio statistikos biūro	1 000	1,000	500
Žemės ūkio ministerijos	4 843	3,000	1,000
Miškų departamento	832	—	—
Teisingumo ministerijos	15,219	6,000	2,000
Susisiekimo ministerijos	1,549	1,000	500
Paštų, telegr. ir telef. valdybos . . .	1,999	3,500	2,000
Plentų ir vandens kelių valdybos . . .	—	—	1,000
Užsienių reikalų ministerijos. . . .	3,661	3,000	1,500

Ministerijų bibliotekų turto augimas tomais 1920—1927 m. laikotarpyje parodytas žemiau dedamoje lentelėje.

Tomų / Bibliotekų	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	1927
Ministerių kabineto	—	—	—	—	—	—	—	417
Central. statist. biūro	—	—	—	—	—	—	—	1250
Žemės ūkio ministerijos . . .	—	—	—	1318	1886	2246	2363	3201
Miškų departamento	—	—	—	—	—	—	—	370
Teisingumo ministerijos . . .	—	—	—	—	2548	3013	3144	3365
Susisiekimo ministeriios . . .	124	739	855	895	952	1022	1042	1500
Paštų, telegr. ir telef. valdybos. .	—	197	530	582	630	690	745	803
Plentų ir vandens kelių valdybos .	—	—	—	—	—	—	—	384
Užsienių reikalų ministerijos . .	—	—	—	—	—	—	—	2608

Šias tarnybines bibliotekas veda: žemės ūkio ministerijoj — A. Šančiūnaitė—Speičienė (eina pareigas nuo 1925 m.); miškų departamente — J. Girsė (nuo 1925 m.); teisingumo ministerijoj — O. Kairiūkštienė (nuo 1924 m.); susisiekimo ministerijoj — J. Grybauskas (nuo 1926 m.); pašto telegrafų ir telefonų valdyboj — P. Dučinskas (nuo 1917 m.); užsienių reikalų ministerijoj — Pr. Sidzikauskas (priėmė biblioteką nuo pirmojo jos vedėjo Kl. Prielgausko 1926. XI. 1).

— **Centrinė kariuomenės biblioteka** Kaune (Gedimino gatvė, 15) dabartiniu metu turi arti 8000 tomų. Biblioteka renka knygas iš įvairių karo mokslo šakų ir kitų artimesnių kariuomenės uždaviniams. Karo technikos literatūrą ir knygos iš matematikos, gamtos ir pritaikomųjų mokslų renka karo technikos štabo biblioteka Šančiuose. Šios bibliotekos knygų rinkinys irgi nemažas — virš 3000 t.

Kariuomenės biblioteka duoda knygas visiems karininkams (tikrosios tarnybos ir atsargos), o karo mokslo valdybos viršininkui leidus ir civiliams. 1927 metų bibliotekoj buvo 349 abonentai (skaitytojai), kurie per metus perskaitė 3745 tomus. Skaitytojų dauguma gyvena Kaune ir jo priemiesčiuose, bet yra jų ir iš provincijos įgulų, pav., Vilkavišky— 10, Panevėžyj — 9, Alytuj ir Mariampolėje — po 6 ir t. t. Provinci-

jos įgulų karininkai gauna knygas paštu. Įdomu pažymėti skaitytojų svetimų kalbų mokėjimą. Iš 100 bibliotekos skaitytojų rusiškai skaito 84, vokiškai 65, lenkiškai 66, prancūziškai 38, latviškai 11, angliškai 10, čekiškai 7 ir itališkai 3.

Skaitytojų lankymasis buvo gyvesnis antrame pusmetyj, per metus skaitytojai atsilankė bibliotekoj 1475 kartus. Daugiausia skaitomos knygos iš skyrių: karo žurnalų (795 tom.), karo istorijos (1870—1927 m.) (449 tom.), bendrosios istorijos (303 t.), mokymo ir auklėjimo (224 t.), karybos (taktikos ir strategijos) — (222 tom.) ir aviacijos — (158 tom.). Biblioteka gauna arti 90 žurnalų ir laikraščių. Prie „Mūsų Žinyno" leidžiama 6 kart per metus „Karo literatūros rodyklė", kurioj be naujų knygų sistematizuotų sąrašų, dedami straipsniai iš karo bibliografijos ir bibliotekininkystės.

Metiniai bibliotekos koeficientai:

knygų apyvartos	— 0,49
knygų apyvartos	— 0,49
darbo našumo	— 5,26

Pilna bibliotekos 1927 m. apyskaita bus įdėta „Mūsų Žinyno" š. m. 41 nr.

— **„Karo Archyvas"** prijungiamas prie „Mūsų Žinyno" ir ateityj eis priedu su atskira paginacija. Abu žurnalus redaguoja majoras Vyt. Steponaitis.

Lietuvos knygų produkcija. — Le production des livres en Lithuanie. 1928 m. sausio - vasario mėn. Lietuvoje išėjo iš spaudos 92 knygos ir brošiūros. Smulkesnes žinias duodame žemiau.

Skyriai.—Divisions.	Tomų skaičius. Volumes. Sausio janvier	Vasario février
0 Bendras. Ouvrages généraux	2	4
1 Filosofija Philosophie	—	1
2 Tikyba. Teologija Religion. Teologie.	2	5
3 Socialūs mokslai Sciences sociales	12	12
4 Kalbotyra Philologie	1	—
5 Matematika. Gamta Sciences pures	1	—
6 Pritaikom. mokslai Sciences appliquées	7	8
7 Menas Beaux-Arts	4	4
8 Literatūra Litterature	5	8
9 Istorija. Geografija Histoire. Géographie	2	4
Viso—Total . . .	36	56

Savaime aišku, kad Kaune išleista daugiausia knygų, toliau eina Marijampolė ir Klaipėda.

Miestai—Villes	Tomų skaičius Volumes Sausio janvier	Vasario février
Kaunas	31	49
Vilnius	1	—
Klaipėda	2	1
Šiauliai	1	1
Marijampolė	1	3
Panevėžys	—	1
Alytus	—	1
Viso — Total	36	56

Kalbos atžvilgiu lietuvių kalba užima pirmą vietą, antroj eina žydų.

Kalba—Langue	Tomų skaičius Volumes Sausio Janvier	Vasario février
Lietuvių - Lithuanien	31	51
Lenkų — Polonais	2	1
Rusų — Russe	—	1
Hebrajų — Hébreu	—	1
Žydų — Juif	3	2
Viso — Total	36	56

Bibliografijos institutas registruoja visas knygas, gaunamas iš miestų ir apskričių viršininkų. Iš K l a i p ė d o s krašto privalomasis leidinių egzempliorius institutui nėra siunčiamas. Taip pat ir Vilniaus krašto ir Amerikos lietuvių leidiniai ne visi pakliūna į Institutą.

„Spaudos Fondas" ruošiasi išleisti: 1) Vaidelutės romano „Tėvyškė" II dalį ir 2) latvių rašytojos A. Brigader „Mažytis". Pastarasis kurinys

jau išverstas iš latvių kalbos į 7 įvairių tautų kalbas.

„Bibliografijos Žinių“ 2 Nr. (kovo -- balandžio) išeis gegužės mėn. pradžioje.

UŽSIENIS.

Belgija.

Tarptautinė bibliografijos konferencija. 1927 m. liepos mėn. 25—27 d. Briuksely įvyko 6. tarptautinė bibliografijos ir dokumentacijos konferencija, kurioj, dalyvavo arti 50 atstovų nuo 12 tautų. Iš atstovų pranešimų paaiškėjo, kad dešimtinė bibliografijos klasifikacijos sistema randa vis daugiau šalininkų įvairiose šalyse, tiek bibliotekose, tiek žurnaluose, tiek įstaigose (raštinėse ir archyvuose).

Gudija.

Gudų kultūros institutas. Lenkų skyriaus bendradarbis rado Leningrado archyvuose įdomų rinkinį Minsko provincijos valdybos aktų. 1812 metų, t. y. Napoleono laikų. Aktai surašyti didelėje 1200 puslapių knygoj.

— Instituto biblioteka gavo iš Mohylevo 1200 senų žydiškų knygų iš literatūros ir publicistikos.

— Gudų kultūros institutas dabartiniu metu reorganizuojamas ir ateityje bus padalintas į 2 skyrius: humanit[illegible] mokslų ir gamtos bei ūkio [illegible] mokslų skyriuj jau veikia šios katedros: gyvosios gudų kalbos, gudų literatūros, pasaulinės istorijos, Gudijos istorijos (2 katedros), L i e t u v o s i s t o r i j o s (sąryšy su Gudijos istorija), meno institutas, kalbos mokslo institutas, etnografijos komisija, archeologijos komisija, švietimo istorijos komisiją, latvių kultūros tyrinėjimo komisija. Dėstyti Lietuvos istorija pakviestas iš Leningrado dr. Stanislovas Matulaitis.

Gudų literatūros almanachus išleido ukrainiečiai (valstybės leidimas) ir rusai („Jaunosios gvardijos“ leidimas).

Vaclovas Lastoūski rašo naują didelį veikalą „Materyjalinaja kultūra Bielarusi“, kuriame bus apimti XVI—XX amžiai. Sprendžiant iš išleistos Kaune to paties autoraus „Gudų knygų istorijos“ sunku tikėtis, kad ir naujas Lastouskio kūrinys būtų **tikrai moksliškas.**

Lenkija.

Lenkų knygų produkcija 1926 metais.

„Prz. Bibl.“ duoda savo lenkų knygų produkcijos 1926 m. lentelę, kuri žymiai skiriasi nuo oficialės. Duoda suskaidžius knygas į 26 skyrius ir išskyrus knygas, bibliotekoms nereikalingas. Suvedus tuos skyrius į vieną, einant dešimtaine sistema (nors kai kurie skyriai turėtų būti išskaidyti tarp įvairių dešimtainės sistemos dalių) gauname:

Skyriai.	Leid. skaičius.	%
0. Bendras	166	16,2
1. Filosofija	7	0,7
2. Tikyba	44	4,2
3. Socialės mokslai	179	17,5
4. Kalbotyra	5	0,5
5. Matem. Gamta.	122	11,9
6. Pritaik. mok.	221	21,5
7. Menas	30	3,0
8. Literatūra	198	19,4
9. Istorija	38	3,7
9,1 Geografija	14	1,4
Viso	1024	100,0

Jų 502 knygos arba 49.1% bibliotekų skaitytojams visai nereikalingos.

Naujas žurnalas.

1927 m. pabaigoj Lenkijoj atnaujinta ėjusį 1908 — 1911 m. „Przegląd Biblioteczny“ — Bibiliotekorių Sąjungos organą. Kol. kas. žada eiti vieną kartą į metus.

Rapperswilio lenkų biblioteka ir muziejus, sudaryti daugiausia Lietuvoš emigrantų - dvarininkų lėšomis ir aukomis, dabartiniu laiku likviduota ir atgabenta Varšuvon, kur jie sudarys pamatą kuriamai naujai Nacionalei Bibliotekai.

Rusija.

Bibliotekotyros institutas Maskvoj prie Viešosios bibliotekos (buv. gr. Rumiancevo) užbaigė katalogizacijos instrukciją ir paruošė spaudai knygą L. B. Chavkina. Rukovodstvo dlia nebolšich bibliotek (5 leidimas). Prie

instituto veikia 2 metų kursai mokslo bibliotekų darbuotojams. Visų klausytojų buvo 1927 metais 120 žm. Tais pačiais metais institutas buvo suruošęs parodas: 1) literatūros katalogizacijos srityje, 2) vaikų bibliotekų, 3) Vokietijos valstybinių bibliotekų. Institutas turi turtingą biblioteką, muziejų ir specialę bibliotekininkystės biblioteką (arti 7.000 t.).

Dešimtainės bibliografijos sistema S.S.S.R. ribose bus pakeista. Dabartiniu metu prie knygų rūmų sudaryta komisija, kuri svarsto tą reikalą. Klasifikacija bus pritaikinta Rytų Europos valstybėms ir tautoms.

R.S.F.S.R. knygų produkcija 1927 m. lapkričio mėn.

Skyriai.	Leidinių	%
0. Bendras	42	3,3
1. Filosofija	3	0,2
2. Tikyba	4	0,3
3. Socialūs mokslai	626	49,6
4. Kalbotyra	4	0,3
5. Matematika. Gamta	45	3,6
6. Pritaikomieji mokslai	203	16,1
7. Menas	36	2,8
8. Literatūra	228	18,1
9. Istorija	57	4,5
91. Geografija	15	1,2
Viso	1263	100,0

Suomija.

Helsinkio universiteto bibliotekos išlaidų metinė sąmata siekia 675.000 suomių markių. Kasmet auga perskaitytų knygų skaičius. Iš paskelbtų „Zentralblatt für Bibliothekswesen" 1927 m. [illegible] davinių tą matyti.

Metai	Perskaityta skaitykloj tomų	Paimta į namus tomų
1923/24	25.386	12.872
1924/25	33.619	13.979
1925/26	41.650	16.934

Rusų literatūra išskirta iš bibliotekos ir iš rusų knygų sudarytas autonomiškas skyrius su 180.000 tomais.

Ukraina.

Spaudos parodoj Charkive buvo išstatytos beveik visos išleistos Ukrainoje knygos 1917 — 1927 m. laikotarpy Per paskutinius 4 metus Ukrainoj išleista daugiau knygų kaip per 120 metus (1797 — 1917). Ukrainiečių knyga tobulinama technikiniai. S.S.S.R. knygų ukrainiečių knygos auga ir jos tiražas. Iš leidžiamų užima 2-ą vietą (1-ą vietą turi rusai, o 3-a tenka gudams).

Vokietija.

Knygų produkcija 1927 m. rugpiūčio — rugsėjo mėn.

Skyriai.	Rugp. m.	Rugs. m.
0. Bendras	42	42
1. Filosofija	59	112
2. Tikyba	132	132
3. Socialūs mokslai	504	520
4. Kalbotyra	56	77
5. Matematika. Gamta	89	83
6. Pritaikomieji mokslai	273	362
7. Menas	[illegible]	135
8. Literatūra	[illegible]	562
9. Istorija	58	63
91. Geografija	83	72
....Viso	1794	2160

NUO REDAKCIJOS.

1. Skyriai „Lietuviai autoriai svetimomis kalbomis" ir „Lithuanica" bus įdėti 2-me n-ryje.

2. Prenumeratą ir skelbimus siųsti **„Bibliografijos Žinių" administracijai — „Spaudos Fondo" knygynas Kaunas, Laisvės Alėja, 62.** Telef. 12—12.

3. Rankraščius, pranešimus ir naujas knygas (paminėti recenzijų skyriuje — 2 egz.) adresuoti — **„Bibliografijos Žinių" redakcijai — Universiteto biblioteka, Kaunas, Kalnų gatvė, 27.** Telef. 6—48.

Leidėjas: „Spaudos Fondo" knygynas. **Redaktorius: Vacl. Biržiška.**
Karo cenzūros leista.
„Varpo" bendrovės spaustuvė Kaune. Išleista 2500 egz.

SKELBIMAI.

„Spaudos Fondas“
Kaunas, Laisvės Alėja 62.
Tel. 12-12

Mūsų mokslo priemonių dirbtuvė **gamina įvairias mokslo priemones:**
paukščių ir gyvulių iškamšas, griaučius, spiritinius preparatus.
Ten pat galima gauti **Knygrišystės** įrankiai ir medžiaga.

Jau spausdinamos ir greitu laiku
„Spaudos Fondas“
išleis šias knygas
1) *P. Vitkausk o*—**laisvųjų judesių rinkinys**—skirta gimnastikos pamokoms ir sporto šventėms. Švietimo Ministerios pripažinta tinkama.
2) **Vaikų įvairūs scenos veikalėliai**
3) **Didelis „SPAUDOS FONDO“ knygų katalogas**

Kauno Bibliotekos

Centralinė Valstybės Biblioteka. Seimo g. 1. Atidaryta pirmad. ir treč. 11—13 ir 15—17 val. (Skyriai miestuose: Alytuje, Ežerėnuose, Mariampolėje, Mažeikiuose, Panevėžyje, Rokiškyje, Raseiniuose, Šiauliuose, Telšiuose, Ukmergėje).

Lietuvos Universiteto Biblioteka. Kalnų g. 27 Tel. 6-48. Atidaryta kasdien 8—14, skaitykla atidaryta kasdien 8—20 val.

Kauno miesto savivaldybės Vinco Kudirkos biblioteka. Laisvės Alėja, 48. Tel. 15-11. Atidaryta pirm., trečiad. ir penktad. 15—21 val., šventad. 15—18 val.

Centrinė Kariuomenės Biblioteka. Gedimino g. 15. Tel. Vyriaus. Štabas—biblioteka. Atidaryta kasdien 8.30—14 val. Be to pirmad. 17—19 val.

„Knygos“ bendrovės biblioteka. Laisvės Alėja, 52 (kieme). Tel. 18-00. Atidaryta kasdien išskyrus šventadienius 9—19 val.

RIMTŲ RUSŲ KNYGŲ IŠ ĮVAIRIŲ MOKSLO ŠAKŲ
rusų klasikus ir dabartinę beletristiką bei poeziją—siūlo

„KNYGOS“ bendrovės knygynas

Kaunas, Laisvės Alėja, 52 (kieme). Tel. 18-00.

Knygynas pristato knygas ir žurnalus Lietuvos Universiteto bibliotekai, Žemės Ūkio Akademijos bibliotekai, Žemės Ūkio Rūmams, įvairioms kariuomenės bibliotekoms ir kit. įstaigoms ir organizacijoms